

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok V.

Prenumerata
z dostawą 275

Lwów, sobota 5 sierpnia 1939 r.

Dziennik korespondencji
z prowincji

Nr. 212

Przedłużenie układu sowiecko-amerykańskiego

Nowy Jork, 4. 8. (PAT) Amerykańskie koła polityczne spodziewają się, iż w najbliższych dniach nastąpi przedłużenie amerykańsko-sowieckiego go traktatu handlowego, który wyciąga już w przyszły wtorek.

W handlu między obu państwami nadal obowiązywać będzie klauzula największego uprzywilejowania z wyjątkiem węgla sowieckiego, którego import ograniczony będzie do 400 tysięcy ton.

Niemiecka flotyła w portach szwedzkich

Sztokholm, 4. 8. (PAT) W dniach 5 do 15 sierpnia flotyła niemieckich łodzi podwodnych w składzie 8 jednostek złoży nieoficjalne wizyty w portach szwedzkich Sundsval i Gefle.

Narady misyj wojskowych Francji i W. Brytanii

Paryż, 4. 8. (PAT) Przed udaniem się do Moskwy wojskowa misja francuska wyjedzie dziś do Londynu celem nawiązania kontaktu z misją wojskową brytyjską. Obie delegacje wyjadą do Moskwy w sobotę.

Moskwa, 4. 8. (PAT) Komisariat spraw zagranicznych wczasył ambasadorowi Wielkiej Brytanii Seedorfowi oraz ambasadorowi Francji Nagierowowi

spis osób, które ze strony sowieckiej wezmą udział w wojskowych rokowaniach angielsko-francusko-sowieckich. Nazwiska te nie zostały dotychczas opublikowane.

Paryż, 4. 8. (PAT) Havas donosi z Moskwy o mianowaniu członków delegacji sowieckiej do rokowań z wojskową misją francusko-angielską. Na czele delegatów stać będzie marsz. Woroszyłow, a w składzie wchodzić będą szef sztabu gen. armii gen. Szapoznikow, komisarz ludowy marynarki wojennej Kuruzłow, szef lotnictwa gen. Koltunow i zast. szefa sztabu generalnego armii gen. Smorodlinow.

Ambasadorowie francuski i brytyjski przedstawili komisarzowi Molotowowi skład personalny mającej przybyć misji brytyjsko-francuskiej.

Powrót amb. Racyńskiego do Warszawy

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — 1. r.) Ambasador R. P. w Londynie Racyński wraz z małżonką opuścił wczoraj Londyn, udając się do Warszawy.

Tym samym pociągiem wyjechał na urlop do kraju sekretarz ambasady R. P. Antoni Mościński z małżonką, oraz delegacja finansowa polska z dyr. Romanewskim na czele.

Poważna choroba b. ministra Edena

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — 1. r.) B. minister brytyjski dep. Eden zapadł obłożnie na porażkę gastryczną i od wczoraj nie opuszcza łóżka.

Zwrost obiegu banknotów w Niemczech

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — 1. r.) Financial News notują ze zdziwieniem stły wzrost obiegu banknotów w Niemczech. W ostatnim tygodniu lipca obieg ten wzrósł o 760 mln. marek do rekordowego poziomu 9 miliardów marek.

Angielska linia transatlantycka

Londyn, 4. 8. (PAT) Izba lordów przyjęła w trzecim czytaniu ustawę o utworzeniu „British Overseas Airways” — transatlantyckiej linii lotniczej.

Dlaczego Niemcy wycofali wojska z nad granicy polskiej

Toruń, 4. 8. (PAA) Z pogranicza polskiego donoszą:

Do niedawna jeszcze na pograniczu niemieckim wzdłuż odnaka od Pily poprzez Złotów, Cieluchów, Miastko, Bytów — aż do Łęgorza, tuż nad granicą polską, były umieszczone oddziały wojsk niemieckich w pełnym ekwipunku polowym. Niemcy chcieli obciążeniem tych oddziałów bezpośrednio nad granicą polską

podnieść ducha ludności niemieckiej po swojej stronie oraz wywołać odpowiednie wrażenie na ludności polskiej.

Krok ten wydał tymczasem wręcz odwrotny rezultat. Obecność wojsk niemieckich

wcale nie zainteresowała Polaków.

Pracowali i pracują normalnie, a nawet gdzieś niedługo w większych rozmiarach. Życie po stronie polskiej płynęło spokojnie. Żołnierze niemieccy tymczasem — wszystko to obserwowali. A nadto, jak to zwykle na granicy ma

miejsce, dowiadywał się o bardzo wiele sprawach i rzecach, które

zmieniały całkowicie jego zdanie o Polsce i Polakach.

Niejedną wypowiedź się dobrze i stwierdził, że w Polsce jedzenia jest wbród,

a o żadnych rajach czy kartkach niekt nie słyszał.

Nie uszło to jednak uwagi wyższego dowódcy wojsk niemieckich. Podsunęte ku granicy polskiej oddziały wojskowe cofnięto z powrotem do dalszych miejscowości.

Propozycja amb. angielskiego do rokowań brytyjsko-japońskich

Londyn, 4. 8. (PAT). Według doniesień z Tokio, w czasie wczorajszej rozmowy z dyrektorem Kato, z japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych,

ambasador Craigie zaproponował miał zupełnie wyeliminowanie z programu rozmów angielsko-japońskich zagadnień gospodarczych.

Zdaniem ambasadora brytyjskiego pozwoliłoby to na zapewnienie konfe-

rencji największych szans powodzenia.

Strona japońska odmówiła jednak kategorycznie tego rodzaju propozycji, stojąc na stanowisku, że byłyby one sprzeczne z duchem porozumienia Arita-Craigie.

Dyrektor Kato dodał miał, że rząd japoński uważa, iż rozmowy uwiecznione będą pełnym sukcesem tylko w wypadku, jeśli strona brytyjska zaakceptuje

całokształt postulatów japońskich.

Paryż, 4. 8. (PAT). Z Czankingu donoszą: Lotnictwo japońskie bombardowało wczoraj ponownie miasto i okolice.

27 bombowców japońskich w trzech grupach dokonały kolejnych nalotów na główne obiekty miasta, oraz okoliczne drogi ewakuacyjne.

Z Lotńska w Czankingu wystartowało kilkanaście chińskich samolotów myśliwskich, które zaatakowały bombowce japońskie.

Co Rumunia zyskała na porozumieniu gospodarczym z Niemcami

Bukareszt, 4. 8. (PAA). Według zestawień rumuńskiego ministerstwa przemysłu i handlu, w okresie pierwszych pięciu miesięcy 1938 r., bilans handlu zagranicznego w stosunku do Rzeszy był aktywny.

Wartość eksportu niemieckiego do Rumunii wynosiła 56 mln. RM, podczas gdy wartość towarów wywiezionych z Rumunii do Rzeszy — 59 mln. RM.

Po zawarciu niemiecko-rumuńskiego układu gospodarczego, bilans han-

dlowy kształtował się wybitnie ujemnie. Wartość eksportu niemieckiego do Rumunii wzrosła do 78 mln. RM, podczas gdy wywóz towarów rumuńskich do Niemiec wynosił tylko 68 mln. RM.

Jak podkreślają w rumuńskich kołach oficjalnych, kredyt angielski w wysokości 5 mln. funtów pozwolił zwiększyć zakupy rumuńskie w Anglii przy równoczesnym zwiększeniu wywozu towarów na rynek angielski

W wyniku rumuńsko-angielskiego układu handlowego Rumunia nie wysła do Niemiec całej nadwyżki przeznaczonej na rynki zagraniczne.

Zniwa w tym roku wypadły na ogół słabiej niż w roku ubiegłym, wskutek czego

uległa ograniczeniu kwoty eksportowe zboża.

Rzecznie ona dotrymać swych zobowiązań również wobec Anglii.

Wroga propaganda i rzeczywistość

Londyn, 4. 8. (PAT). Propaganda nieprzyjacielska rozpowszechniała pogłoski jakoby w obozach utworzonych dla nowo powołanych rekrutów wyżywienie było niedostateczne. Gen. Beith z ministerstwa wojny oświadczył przedstawicielom prasy, iż pogłoski te nie odpowiadają prawdzie, oraz wezwał kwatermyślnych powołanych żołnierzy, by odwieźli rozmaite obozy i oświadczyć przekonani się o panujących tam warunkach.

Rekonstrukcja rządu w Hiszpanii

Porozumienie gen. Yague z min. Sunerem

Paryz, 4. 8. (PAT). Hiszpański minister spraw wewnętrznych Suner wczoraj do Burgos generałów Beroum i Yague, oraz członka falangi Camerá Castillo, oraz dyrektora instytutu kredytowego Benjuma. Konferencja z wyznaczony do Burgos pozostawia ma w związku z przygotowaniem gen. Franco do rekonstrukcji rządu.

Medryd, 4. 8. (PAT). Gen. Quispe de Llano przekazał dowództwo drugiego okręgu gen. Saliquet.

Paryz, 4. 8. (PAT). „Excelsior” donosi z San Sebastian, że zamierzona od dłuższego czasu rekonstrukcja rządu hiszpańskiego

pójdzie w kierunku liczniejszego niż dotychczas udziału osobistości wojskowych, związanych z falangą.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — l. r.) Dowiadujemy się, że kanclerz Hitler postanowił nie wyjechać do Oldenburga na manewry lotnicze niemieckiego, lecz pozostaje w Bawarii.

Zadnie szczegóły, dotyczące spraw personalnych nowego rządu nie zostały dotąd ujawnione, przypuszcza się jedynie, że

do rządu wejdzie m. in. gen. Yague.

Kola urzędowe demontują w sposób jak najbardziej kategoryczny wiadomości o rzekomym aresztowaniu gen. Yague, przy czym podkreśla się, że osi padli on swym stanowisko w armii dla przejścia do innej służby.

Polski przemysł włókienniczy zakupuje bawełnę w Sowietach

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — l. r.) Jak się dowiadujemy, prowadzone ostatnio pertraktacje między Sowietami a polskim przemysłem włókienniczym o nabycie większej ilości bawełny turkieskiejśkiej dobiegają końca.

Jeden z większych zakładów przemysłowych w Łodzi, finalizując te

Spór rumuńsko-węgierski

rozpatrzy Komisja mieszana

Bukareszt, 4. 8. (PAT) Rumuńska agencja Rador donosi:

Po zawiadomieniu rumuńskiego ministerstwa spraw wewnętrznych przez poselstwo węgierskie w Bukareszcie, że rząd węgierski wydał zarządzenia zakazujące żeglusi fratwom węgierskim na Górnym Giszcie ad zawarcia konwencji nawigacyjnej z Rumunią.

Rząd rumuński wyraził zgodę na wznowienie rokowań w Sinaia.

Poza tym rządy rumuński i węgierski porozumiały się w sprawie zwolnienia mieszanej komisji celem zbadania na miejscu okoliczności, które doprowadziły do incydentów w Tesca.

Czwartek

od runa do godz. 18 w skrótach teleg.

W KRAJU

□ P. premier Sławoj-Skłodkowski przejął delegację powiatu debickiego z wicemarszałkiem Stimu iin. Ledydnikiem na czele w sprawie budowy szkoły mechanicznej w Debicy.

□ Minister WR I OP prof. Świetosławski dokonał inspekcji obozu Legii Akademickiej w Grandzicach pod Grodnem.

□ Sąd Najw. zatwierdził zakaz noszenia nielegalnych mundurów, nie wylaczając mundurów wzorowanych na zagranicznych.

□ Kolo Korybkowa (pow. Bilgoraj) dokonano napadu rabunkowego na kupców K. Klebońskiego i J. Piernikiewicza, którym zrabowano 5000 zł. i dwa zegarki.

ZA GRANICĄ

□ Policja niemiecka aresztowała w Kłajpedzie 111 robotników zbudniuchnych przy budowie umocnień pod zarzutem sabotażu. Poza tym trzech inżynierów miało zostać aresztowanych w Tylicy.

□ Po przekazaniu zdeponowanego we Francji złota hiszpańskiego, które reżim szczęśliwie przeprowadzone dzięki interwencji marsz. Petaina, gen. Franco przejął w środę ambasadora francuskiego.

□ W pobliżu Junguera (w prow. Malaga) spadł samolot wojskowy. Trzej członkowie załogi ponieśli śmierć na miejscu.

□ Dział rozpoczynają się w Anglii wielkie ćwiczenia angielskich wojsk lotniczych. Założeniem ćwiczenia, w którym uczestniczyć będzie ok. 1500 aparatów, będzie próba odparcia porozwornego ataku lotniczego na Anglię.

□ Poloncy w pobliżu Escurialu historyczny zamek książąt Walencji, wybrany zostali na siedzibę gen. Franco. Zamek znajduje się o nie całą godzinę drogi samochodem z Madrytu.

□ Wskutek zaproszenia ognia z paletnia lokomotywy, wybuchło 50 butli z acetylenem, wziętych w micszanym pociazu osobowotowarowym, zmierzającym z Madrytu do Palermo. Wskutek wybuchu powstał pożar. Kilkaście osób odniosło ciężkie obrażenia.

□ Komisja spraw zag. senatu uschwaliła projekt ustawy, upowiadniający amerykańskie zakłady przemysłowe zbrojeniowego do czynienia dostaw sprzętu i okrętów wojennych dla potrzeb Ameryki Łacińskiej.

□ Poseł kanadyjski w Waszyngtonie Heridge, ogłosił deklarację, w której domaga się, aby Kanada zerwała swe stosunki ekonomiczne z Japonią. Zadanie swe Heridge uzasadnia tożsamością interesów Stanów Zjednoczonych A. P. i Kanady w stosunku do Japonii.

□ Wskutek zerwania tany na rzecz Tientsin a Pekinem, zostało zatopionych 150 wsi z ludnością wynoszącą 50 tysięcy.

□ W Chichuhuan (Meksyk) nastąpił zderzenie się autobusów z samochodem ciężarowym. W wypadku tym zabitych zostało 7 skautów, a 20 dalszych jadących autobusem odniosło rany.

Łwowski Komitet Obchodu Czynu Legionowego

W sali Izby Przemysłowo-Handlowej odbyło się wczoraj wiceczem obranie konstituujące Komitetu Organizacyjnego Uroczona 25lecia wywarozu Legionów Polskich.

W zbraniu wzięli udział delegaci wszystkich łwowskich organizacji kombatanckich i stowarzyszeń społecznych.

Z przedstawicieli władz przybyli m. in.: wicewoj. dr. Malaszyński, imieniem władz wojskowych kpt. Sielnicki, wicewoj. dr. Weryński, gen. s. S. Saliński, mjr dypl. Zemanek, mjr Ziembka, wicestar. dr. Dembowska.

Po zaganiu przez wicewoj. dr. Malaszyńskiego, przewodniczącego objął wicewoj. dr. Weryński, po czym kpt. Antoszewicz odczytał listy projektowanego składu członków Komitetu Honorowego i Wykonawczego.

W skład przyjętego przez akklamację Komitetu Honorowego weszli: ks. arcybiskup dr. Twardowski, wojewoda dr. Bilyk, gen. Langner, prezes Sądu Apel. dr. Chiroński, prezes Prokuratury Generalnej dr. Hamerski, prezydent Lwowa dr. Ostrowski, dyr. Izby Skarb. Kucharski, kurator OSL dr.

Kupczyński, dyrektor PKD Grosser, prezes Dyr. Portu i Teleg. Moszora, prezes Okr. Izby Kontroli Państwa Węsko-Manasterski, dyrektor Wyższ. Urz. Gór. Markiewicz, oraz rektorzy wyższych uczelni we Lwowie: za rektora Uniw. I. K. ks. Stach, za rektora Politechniki prof. Lomnicki, oraz rektorzy Szczodolowski i Korowicz.

Do Prezydium Komitetu Wykonawczego weszli: wicewoj. dr. Malaszyński, dr. Wojciechowski, mjr Ziembka, plk Chodko-Zajko, mjr dypl. Zemanek, kpt. Antoszewicz, red. Starzewski, red. Kozłowski, dyr. Petry, dyr. Niemiec.

pertraktacje, nabył już w Sowietach pewną partię bawełny.

Transport jej do Polski rozpocznie się w najbliższych tygodniach, przy czym pójdzie drogą morską doła buropi.

Pierwszy transport obejmie 5000 ton.

Na zebraniu ustalono, że uroczystości Legionowe odbędą się we Lwowie nie w dniu 6-go, lecz 12 i 15 sierpnia, gdyż gros organizacji kombatanckich i działaczy legionowych wyjadzie w dniu 6 sierpnia na główne uroczystości do Krakowa.

Następnie odczytano projekt odezwu do społeczeństwa łwowskiego, o treści przypominającej znaczenie Czynu Legionowego i historycznej roli Marszałka Piłsudskiego.

Trzeci odczyt, podobnie jak i inne wnioski, została przyjęta przez zebranych przez akklamację.

Gen. Sosnowski dowodząca defilady przed Naczelnym Wodzem

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł. — l. r.) Wielką defiladę przed Naczelnym Wodzem w czasie Zjazdu krakowskiego prowadzić będzie jako dowódca całości gen. broni Kazim. Sosnowski. Za gen. Sosnowskim maszerować będą pozostali przy życiu członkowie pierwszego patrolu legionowego: gene-

ralowie Gluchowski, Grzmot-Skołnicki, Kmiec-Skrzyński i plk. Hanka-Kulesza. Za nimi iść będzie komendant naczelny Związku Legionistów min. Ułtych, prowadząc olbrzymie, liczące ponad 1.500 standardów, kolumny Legionistów, Powoiaków i grup zjazdowych.

Angielska pożyczka towarowa

na potrzeby wojskowe Polski

Warszawa, 4. 8. (PAT) Ministerstwo Skarbu komunikuje:

W czwetu we wstępnej wymianie poglądów na temat możliwości zaciągnięcia przez Polskę w W. Brytanię pożyczki na potrzeby wojskowe, rząd brytyjski zaprosił rząd polski do wysłania delegacji celem przeprowadzenia w sprawie tej pożyczki stosownych rozmów.

W toku rokowań delegacja polska, pracująca pod przewodnictwem min. Adama Koca, omówiła z rządem W. Brytanii pożyczkę w wysokości 8 milionów funtów szterlingów (ok. 200 milionów zł.), która rząd polski otrzyma w postaci surowców, maszyn i urządzeń dla zwiększenia produkcji materiału wojennego w kraju, oraz gotowego materiału uzbrojenia. Rozmowy na temat tej pożyczki zostały definitywnie zakończone a pożyczka oboustronnie zacydowana.

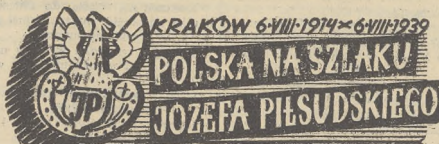
W ostatnich dniach zostały również ustalone szczegółowe warunki tej po-

życzki, które przewidują oprocentowanie 5 od sta oraz 18-letnią spłatę, w tym 2-letnia karencja.

Jednocześnie z tą sprawą delegacja polska przeprowadziła negocjacje nad możliwościami umokania w W. Brytanii pożyczki gotówkowej na cele przyspieszenia w Polsce wykonania zbrojeniowych planów inwestycyjnych. Negocjacje te, z uwagi na obecne specyficzne warunki angielskiego rynku finansowego, nie zostały ukończone definitywnym i pozytywnym rezultatem. Te specyficzne i obiektywne wa-

runki rynku angielskiego, w jakich kredyt gotówkowy mogłoby być udzielony, nie mogły w pełni zadośćuczynić wymogom, stawianym przez stronę polską, wobec czego — po wzajemnym wyjaśnieniu sobie stanowiska i obustronnych możliwości — rozmowy na temat kredytu gotówkowego zostały przerwane.

Umowa w sprawie kredytu towarowego została formalnie potwierdzona, wobec czego natychmiast przystąpi się do jej wykonania.

PRAWA I OBOWIĄZKI PRZYJAŹNI

Francja optowała za Anglią.

W ten sposób, w jednym zdaniu streszczając polityczną francusko-angielską pewien dziennikarz polski, przebywający teraz w Londynie. Ewentualnie, zapytany obecnie do czego dąży Francja, zmusza do odpowiedzi zastanawia się nad tym, czego chce Anglia. To Londyn prowadzi grę — jego bowiem interesy są przede wszystkim zagrożone. Niemcy nie walczą ani o Gdańsk, ani o naftę rumuńską, ukraińską pszenicę, szwajcarskie złoto, czy też o kolonie. Niemcy — całkiem po prostu — walczą o panowanie nad światem. Nad tym światem, nad którym panuje obecnie Anglia i Stany Zjednoczone. Jest to gra tak wielka, obliczona na tak daleką przyszłość i o takich perspektywach, że nieraz wydaje się nam wprost śmieśnawo dyskusjonować w prasie światowej sprawę Gdańska. Przecież nie o to chodzi! Polska silna i potężna, usadowiona na tyłach Rzeczy, pracy do rozgromienia Zachodu, to realnie i groźne niebezpieczeństwo dla imperializmu niemieckiego, Polska dotychczas służyła, nie wahająca się w ogóle iść dalej o wykonanie zobowiązań sojuszniczych. Z chwilą zagrożenia Polski przez Niemcy cała Europa południowo-wschodnia i północna, iko toż, aby do faktyczkolekwił samodzielnej roli politycznej, prześlabyła w ogóle istnieć.

Francja — dzisiaj — doskonale to rozumie. Rozumie to również Anglia. I dlatego właśnie Francja optowała bez zastrzeżeń za Anglią. Francja bowiem, w obecnej fazie napięcia międzynarodowego nie jest bezpośrednio zagrożona. Francja nad światem nie panuje. Ale Francja swój żywoty interes widzi w tym: żeby angielskie panowanie nad światem, żeby angielskie Imperium nie zostało rozgromione. Interesa tego Imperium widać się w obecnej chwili — tu uściśla Wisły. To, że politycy angielscy różnią się tego zdania, pozwoliło Francuzom z całym zaufaniem powierzyć Brytyjczykom ster również i własnej polityki zagranicznej.

To są fakty znane. Francja optowała za Anglią.

Dlaczego jednak powtarzaliśmy te rzeczy, które napewno wszystkim czytelnikom są znane?

Oto wraz ze stwierdzeniem podporządkowania polityki francuskiej celom polityki angielskiej wysunęto — również niemiernie p. W. Zbyszewskiego w „Słowie” — sugestię, że czas, aby i polscy politycy zrozumieli się polityce należycie i wciągnęli wnioski z faktów, — słowem, żeby i Polska bez zastrzeżeń optowała za Anglią. Sugestia taka skłony p. Lup. (czytali: Wasław Zbyszewski) wysunął w czasie, kiedy było już wiadomo, że rokowania o rotówkową część pożyczki angielskiej zostały wstrzymane a pułk. Kwiciewicz na lotnisku Croydon.

Sugestia, wysunęta przez „Słowo”, są po prostu bzdurne. Nie tylko polscy politycy, ale bardzo szerokie koła społeczeństwa polskiego doskonale rozumieją sytuację i bez zastrzeżeń optowały za Anglią. Właśnie dla tego tak bardzo irytują nas dyskusje na temat Gdańska (choćbyż były na 105 procent przychylne nam) w prasie światowej, bo wiemy, że nie o to chodzi, że nie w tym celu, że sedno rzeczy streścza się w pytaniu: Anglia czy Niemcy.

I jeśli Polska jednogłośnie odpowiedziała: Anglia, to nie dla angielskich funtów i angielskich surowców, ale już raczej dla pięknej tradycji ro-

dowej Winstona Churchilla no i dla innych jeszcze impendabiliów...

To, że Polska optowała na rzecz Anglii nie znaczy jednak, żebyśmy zapomnieli o tym, jakie są prawa i obowiązki przyjacieli. Przecież rokowania o pożyczkę rotówkową wskazują na to, że pułk. Adam Koc, który był zresztą wiernym wykonawcą instrukcji rządu polskiego, o prawach tych i obowiązkach nie zapomnieli, że przyjaźń muska potraktować po męsku, że głowy nie stracił.

O cóż bowiem chodziło? O głównie przeszkodziło w dojściu do porozumienia w sprawie pożyczki rotówkowej?

Moment psychologiczny: można przypuszczać, że dotychczasowi partnerzy Anglików, pochodzący z krajów Europy południowo-wschodniej, przyjaźń traktowali jak miłość i przy każdej okazji, dla 100-procentowego meksich Anglików tręcili po prostu głowę. Przewyżczali to finansistów i polityków brytyjskich — że zostawiamy już przy dotychczasowej

terminologii — do latwych miłostek. Cecha istoty tych ostatnich jest to, że partnerka z reguły nie jest w stanie niczego, ale to absolutnie niczego odmówić partnerowi.

Moment rzeczowy w wiąznię się ściśle z momentem psychologicznym. Anglicy chcieli dać Polsce pożyczkę — bardzo małą przesła — ale tylko w funtach a nie w zlocie.

Cóż to oznacza w praktyce?

Finansiści angielscy dają Polsce pożyczkę w funtach, wzmacniają w ten sposób kurs funta szterlinga i wiążą równocześnie nasz system monetarny z dołą i niedołą bloku szterlingowego. W interesie Anglii leży militarne wzmocnienie Polski. Gdyby jednak pożyczka opiewała na funty szterlingi, osiągniętyby wyż wskazywane, dwule dodatkowe korzyści.

Wydaje nam się, że nie czas obecnie na transakcje finansowe, przynoszące tak wielostronne korzyści. Wy daje nam się — i chyba w ten wła-

śnie sposób oceniał sytuację pułk. Adam Koc — że w obecnej chwili nalezy przede wszystkim dążyć do wzmocnienia złotego. Propozycje angielskie o wszczęciu rokowań finansowych tak właśnie były przez nas rozumiane.

Wzmocnić złotego. To jest cel istotny nie tylko ze względu na konieczność finansowania produkcji materiałów wojennych i utrzymania dużej armii, ale i — na dalszą metę — ze względu na zadania, które armia polska i politycy polscy, być może w niedługiej przyszłości będą zmuszeni podjąć. Złoty polski w czasie wojny i w rdzennej Polsce i w krajach sąsiednich musi reprezentować dobrą walutę, chętnie przyjmowaną przez ludność. Zwyckie operacje wojskowe na obcych terenach w dużej mierze będą zależne od tego, co ludność danej kraju będzie sądziła o walucie, która dysponować będzie wojsko.

A więc — wzmocnić złotego. Statut Banku Polskiego przewiduje — poza emisją fiducjarną w wysokości 1.200 mil. zł. — pokrycie banknotów złotem w wysokości 40 procent. Pięć milionów funtów w zlocie, gdybyśmy je otrzymali od Skarbu angielskiego, reprezentuje więc nie 125 milionów złotych, lecz 262 milionów złotych, które Bank Polski mógłby śmiało oddać do obiegu.

Anglia, żeby wzmocnić funta powinna — naszym zdaniem — wydać wać ich jak natwiera na samoloty, działa i okręty. Wydaje nam się, że Imperium Brytyjskie, wbrew opinii naszym zdaniem niektórych angielskich kół finansowych, nie potrzebuje szukać dróg wzmocnienia swej waluty drogą specjalnych operacji kredytowych z uboższymi w kapital sojusznikami.

Pułkownik Adam Koc, dając dowód, że Polacy znają prawa i obowiązki meskiej przyjaźni, dobrze się przehzłwił Polsce. RAK

W KAŻDYM POLSKIM DOMU

KRZYŻACY

NIEMIERTELNE DZIEŁO HENRYKA SIENKIEWICZA

za zł 3,- (trzy)

Ważne do 23 września 1939 i.

(Wypełnić i wysłać)

Proszę o nadesłanie ..... egz. „Krzyżaków” Sienkiewicza po zł 3,- tj. razem zł .....

Kwotę przekazując czekiem P. K. O. Nr 141.599

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLINSKICH WE LWOWIE

Imię i nazwisko .....

Dokładny adres .....

(Nazwa miasta .....

Sztandar legionowy przekazemy młodemu pokoleniu

Mowa ministra, ptk. J. Ułyraha w wigilię Czynu Zbrojnego

Legionści, Powoacy, Żołnierze Korpusów Polskich, na Wschodzie, Murzańczycy, Sybiracy, Bajonicy, Członkowie Drużyn Bartoszczyków i Drużyn Polowych Sokola, Powstańcy Wielkopolski, Powstańcy Śląscy, Powstańcy i Wojaży, Ociemniali Żołnierze, Inwalidzi Wojenni, obrońcy Lwowa, Oficerowie Rezerwy, Podoficerowie Rezerwy, Rezerwicy, Oficerowie w stanie spoczynku, Weterani B. Armii Polskiej we Francji, Marynarze Rezerwy, Żołnierze i Polscy Sily Zbrojne, Ochotnicy Armii Polskiej, Wy wszyscy obrońcy Ojczyzny, którzy zbrojnym ramieniem rąbaliście granice Rzeczypospolitej, — częście Wam i podziwienie!

Częście i podziwienie Unii Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, częście Obrońcom, które w służbie dla Ojczyzny oddały tak niepiernie usługi.

Częście i podziwienie Związków Legionistów, Ochotników i Wojskowych w Belgii, w Rumunii, we Francji, oraz Kolu B. Legionistów Polskich Węgrów w Budapeszcie, którzy byli naszymi wiernymi towarzyszami broni.

Częście i podziwienie B. więtniom politycznym PPS Frakcji Rewolucyjnej, Filaretom, Zarzewiakom, Klifńczykom i Enczetorem, Hacerzom z czasów walk o niepodległość, B. Nie-

podległościowca z Petersburga, Filaretów z Kijowa, którzy jęmi z pierwszych podnieli hasło walki zbrojnej o niepodległość.

Częście i podziwienie światowemu Związkowi Polaków z zagranicy, którzy gromadzi naszych rodaków rozrzuconych na obczyźnie, a wierznych Maszycierz.

Częście i podziwienie wszystkim organizacjom P. W. i W. F., organizacjom robotniczym i pracowniczym, organizacjom politycznym i społecznym, Związkowi Młodzieży, oraz Zrzeszeniu i Stowarzyszeniom społecznym, które w dniu 25-lecia Czynu Zbrojnego zgromadzi się na Błoniach Krakowskich, aby dać widomy wyraz, że prawdy głoszone przez Józefa Piłsudskiego i dokumentowane czynem i trydem Jego życia, zdobyły dziś prawo obywatelstwa w całym społeczeństwie.

Zebrani na Błoniach Krakowskich manifestować będziemy wierność ideałom Józefa Piłsudskiego, a ideały te, to wierność i honor Polski, oraz wiara we własne, polskie sily. Zaiste, jedynym, realnym wyrazem polityki w stosunkach międzynarodowych jest siła. Polityka bez sily jest smutnym widowiskiem, wystawionym na urągowski światu. Taką była nasza polityka w dobre niewoli: stać ją było na pro-

testy, na manifestacje, na uchwały wigilane, na kongresy programowe, lecz nie stać jej było na realizację. Spory ideologiczne: kto na lepszy program, kto głosił górnějšíe hasła, dzieliły społeczeństwo na zwalczające się ołdamy i rokowały nam niewiele w nieskonńczoności. To też będzie wielkopomną i niemiertelną zasługa Józefa Piłsudskiego, że uderzył w tę nędną ówczesnej polskiej rzeczywistości i porządk organizował sily gotową do działania na rzecz Polski. W tym dążeniu do sily, 25 lat temu, dokonano się złędnienie młodego pokolenia, gdy Strzelcy i Drużnicy uformowali pierwszą kompanię kadrową, a w sład za nimi ich towarzysze ideowi: filareci, ludowcy, narodowcy, socjaliści, zarzewiaczy maszerowali w dalszych kompaniach strzelckich. Ruch niepodległościowy objął całą ideową zorganizowaną młodzież polską, szereg Legionów Polskich zapelnili chłopczy z law gimnazjalnych i uczelni akademickich, chłopczy z wsi i miast od warsztatów rolnych, rzemieślniczych i fabrycznych. Wyrazem tego ruchu w starszym społeczeństwie była Komisja Tymczasowa Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych.

Nie też dżiwnego, iż nasza odeszła zjazdowa głosił w końcowym ustepie:

(Dalszy ciąg na str. 9-10)

Budowa wielkich wiaduktów łączących Gdynię z Oksywem

Gdynia, 5. 8. (PAT) Urząd morski w Gdyni przystąpił do budowy dwóch wiaduktów żelazobetonowych, łączących Gdynię z Oksywem nad torami kolejowymi, obsługiwanych częściowo już przygotowaną teracy przemysłowej przy kanale przemysłowym.

Wiadukty to rozpiętości 22 i 15 m, znajdują się już w robocie.

Przystawiono do bicia pali fundamentowych i robót ziemnych.

Budowa obu wiaduktów ma być ukończona w październiku r. b.

Dla komunikacji z Oksywem, odbijającej się obecnie na drodze o krzełej, przedłużającej trasę o parę kilometrów, sprawa budowy tych wiaduktów jest kwestia niesłychanie ważna.

Statek „Żegluga Polska” uratował szkuner od zatonięcia

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł. — 1. r.). Podczas ostatniej podróży do Lewant statek „Żegluga Polska”, S/S „Wisła” napotkał w odległości 60 mil morskich od Haify

szkuner ze śladami poważnej awarii, którego załoga, zebrana na pokładzie, dawała sygnały, prosząc o pomoc.

S/S „Wisła” zbliżył się do szkunera

i po kilkugodzinnej akcji ratunkowej doholował go do portu w Haifie.

Ratunek był niezmiernie utrudniony ze względu na wysoką falę i niemożność poruczenia się z załogą arabską. Dopiero po dwukrotnych próbach

zdolano podać line holowniczą i w ten sposób uzyskano połączenie z żaglowcem.

Całą akcję przeprowadzono bez spuszczenia łodzi ratunkowych.

Uratowany szkuner „Tofik” szedł z portu El Rachid do Haify. Wkrótce po wyjściu z portu napotkał silny sztorm, doznał poważnych uszkodzeń i niesiony przez silny wiatr

hakał się po morzu przez 4 dni.

Widług floty marynarskiej „Tofik” — szkuner — straconym było przez „Wisłę”, napotkał po drodze inne statki, lecz najwidoczniej zażenani ich nie dostrzegli jego sygnałów.

LINIA ZYGFRYDA POD WODĄ CZTERECH GENERALÓW POCIĄGNIĘTO DO ODPOWIEDZIALNOŚCI

Paryz, 5. 8. (PAT). „Excelsior” donosi z Bazylej, że udało się potwierdzić z kół niemieckich wiadomości o wielkich szkodach, jakie wywleł Remu dokonął w umocnieniach linii Zygfrida.

Dalsze wiadomości głoszą, że agenci Gestapo aresztowali 30 tysięcy osób, zatrudnionych przy budowie umocnień, pod zarzutem „nieumownego sabotażu”.

Wszystkich aresztowanych osadzono w więzieniach w Landau, Trezvirze i Koblencji. Oskarżeni są oni o gwałtowne, materiałów budowlanych w złym

gatunku, odnośnię się do nie zwalczania do cementu, oraz o osiągnięciu nadmiernych zysków z tych dostaw.

Poza tym czterech cył pięciu generalów zostało aresztowanych z zajmowanych stanowisk i pociągniętych do odpowiedzialności za dopuszczenie do nadużyć.

Berlin, 5. 8. (PAT). Katastrofalne powodzi, jakie nawiedziły Śląsk O-polski, miały obciążenie Wrocław, wy-rządżając nie mniejsze szkody na Ślą-skim Dolnym.

Drugi, prowadzące ze Śląska Do-lnego do Wrocławia, zalane są do

wysokości 1 m. W lasach w ok-ręży Lebusu woda szła 2 m.

Na skutek powodzi należy się li-czyć z zupełnym zniszczeniem dro-wostanu.

Zdemaskowanie intryg niemiecko-gdańskich

London, 5. 8. (PAA) Zrywem echem odbiły się w opinii gdańskiej rewelacje prasy polskiej, przedstawiające zasięg „militaryzacji” Gdańska.

Chytry zabieg Niemców, aby postawić cały świat przed faktem dokonanym, poprzedzony propagandą: mamy taką olbrzymią masę wojska w Gdańsku, znajduje się on wobec tego kalkowiec w naszym posiadaniu, nie ma zatem o co wojny prowadzić, należy zatwierdzić stan faktyczny — został zdemaskowany.

Przysła legenda o 69.000 żołnierzy.

rzy, kolportowana przez prasę szwedzką i szwajcarską przede wszystkim.

Dobrocie nie wiatpliwie miało miejsce. Nie postąpiło jednak napręd poza ramy podane przez źródła polskie.

Zabiegi niemieckie zostały zdemaskowane. Opinia zachodu zajęła stanowisko w wieloletniej polemice się z stanowiskiem Polski, że sprawa Gdańska jako sama w sobie nie istnieje, jak również, że nie są ważne sprawy, mające miejsce w Gdańsku z punktu widzenia militarnego, lecz przede wszystkim z punktu widzenia politycznego.

Tłuszcz - najłabszym punktem aprowizacji Niemiec

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł. — 1. r.). Mimo olbrzymich wysiłków, zmierzających do samowystarczalności gospodarczej, krajowa produkcja tłuszczów jest najłabszym punktem polityki aprowizacji Niemiec.

Niemiecki urząd wyżywienia ogłasza dane statystyczne odnośnie tłuszczów. Od stycznia do maja br. wyprodukowano do Niemiec łącznie 80 tys. ton tłuszczów zwierzęcych i 267,7 tys. ton tłuszczów roślinnych.

Ogólny przyrost tłuszczów w stosunku do analogicznego okresu w roku ub. wzrósł bardzo poważnie i w dalszym ciągu wykazuje tendencję wzrostową.

Krajowa produkcja tłuszczów, według ścisłych danych, pokrywa tylko nie całe 50 proc. zapotrzebowania rynku wewnętrznej.

Z tego wynika, że Niemcy ograniczają wewnątrz kraju konsumpcję naj

pożywniejszych produktów spożywczych;

głodząc ludność, sprowadzając tłuszcze z są granicy i gromadząc zapasy na okres przyszłej wojny.

Odręczenie w stosunkach węgiersko-rumuńskich

Paryz, 5. 8. (PAT) Havas donosi z Bukaresztu, że naręczenie w stosunkach rumuńsko-węgierskich, spowodowane ostatnimi zaistnieniami granicznymi

zdaje się słabnąć, odkąd obie strony przystąpiły do zbliżenia raportów, nadadanych z okręgu, gdzie wydarzenia te nastąpiły.

Wczoraj rano wznowione zostały po krótkiej przerwie, której domagał się rząd rumuński, prowadzone w Sinala rokowania o uregulowanie stosunków ekonomicznych i komunikacyjnych pomiędzy Rumunią a Węgrami.

Teresa Neumann żyje?

Berlin, 5. 8. (PAT) Zaprzeczają to stanowcze wiadomości lansowanym przez prasę angielską i francuską o śmierci słynnej stygmatykiej z Koni nesreth, Teresy Neumann.

Konferencja prasowa w Komendzie Naczelnej Związku Legionistów

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł. — 1. r.). We środę, dnia 2 sierpnia odbyła się w lokalu Komendy Naczelnej Związku Legionistów przy ul. Matejki 3 — konferencja prasowa, zwołana z okazji Zjazdu Sierpniowego.

Z ramienia Komitetu Zjazdu Sierpniowego obecni byli: Komendant Naczelny Związku Legionistów min. plk. J. Ułrych, szef generalny plk. dypl. St. Pale, dyre. mgr E. Henisz i pos. T. Zenczykowski.

Obrazy zagaił min. plk. Ułrych w krótkich słowach, streszczając genoz Zjazdu, który w roku bież. po raz pierwszy posiada tak szerokie ramy. Następnie w stęgu: odpowiedział na pytania przedstawicieli prasy udzielił przewodniczący Sekcji Propagandy Zjazdu, pos. T. Zenczykowski.

Król Wiktor i Mussolini na manewrach armii włoskiej

Rzym, 5. 8. (PAT). Wczoraj w nocy rozpoczęły się w dolinie rzeki Po wielkie manewry armii włoskiej przy udziale trzech korpusów wojsk regularnych, lotnictwa i kilkunastu batalionów milicji faszystowskiej.

Na manewry przybył król Wiktor Emanuel, który o godz. 7-ej rano spotkał się w miasteczku Novarra z szefem rządu włoskiego.

Po półgodzinnym rozmowie z Mussolinim, król Wiktor Emanuel wyjechał do głównej kwatery wojsk manewrowych, podczas gdy

wojskowego gen. Vale odcedził samolotem do Rzymu.

Manewry potrwać 10 dni.

Paryz, 5. 8. (PAT). Prasa paryska podaje obszernie wiadomości na temat manewrów włoskich w pobliżu granicy francuskiej i, manewrów niemieckich w pobliżu granicy polskiej. Prasa podaje, iż

manewry te wchodzi w zakres zwiększłej taktyki zastępczenia.

W depeszach z Rzymu dzienniki podają, że w manewrach włoskich biorze udział 150.000 żołnierzy.

Zwraca uwagę obecność delegacji wojskowych Niemiec, Japonii i Wę-gier.

Wojska niemieckie nad zachodnią granicą

Berlin, 5. 8. (PAA) W tych dniach wojska niemieckie zachodnią granicę oddziały wojsk. Sceptycznym uwagę zwracają linie transporty artylerii ciężkiej, kierowane nad granicę francuską w rejonach Saary i Palatynatu. Wsie, położone w pobliżu granicy francuskiej, są przepełnione wojskiem.

Charge d'affaires Francji u ministra Ciano

Rzym, 5. 8. (PAT). Minister spraw zagr. hr. Ciano przyjął wczoraj francuskiego charge d'affaires, p. Mupetta Guerin, z którym odbył krótką rozmowę. Tematem rozmowy były sprawy administracyjne.

Zjazd Kupiectwa Polskiego w Wilnie

Wilno, 5. 8. (PAJ) Z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Wilnie, przy poparciu Rady Naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego odbędzie się w Wilnie w czasie trwania Targów Północnych — zjazd kupiectwa polskiego z terenu województwa północno-wschodniego.

Wysyłki Sowietów nad opowaniem północnej drogi morskiej

Moskwa, 5. 8. (PAA) Znany baszki bieruna północnego Pabiu wraz z lotnikami sowieckim Maszurkim, przybył do Archangielska, skąd uda się do okolic podbiegunowych.

Papin ma kierować przeprowadzeniem kilkunastu sowieckich okrętów handlowych przez morze polarnie.

Wskazuje północnych wybrzeży Syberii do Władawostoku.

Przed dwoma laty podczas opowania t. zw. północnego szlaku morskiego nie udało się, gdyż 14 okrętów sowieckich ugrzęzło wówczas w lodach polarnych.

Na czele ekspedycji stanął wówczas profesor Schmidt, który z tego powodu był przedmiotem ataków ze strony władz sowieckich. Obecnie powierzone to prace Pisaninowi.

Gorąca debata w Izbie Gmin

Atak opozycji na rząd — Parlament zostanie zwołany 3 X b. r.

Londyn, 3. 8. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu brytyjskiej Izby Gmin toczyła się ożywiona debata na temat wniosku rządowego, odcytującym sąsiedzi Izby na okres wakacyjny do dnia 3 października.

Cały szereg mówców tak ugrupowanych opozycyjnych, jak i stronników wójt rządowych, opowiedział się za skróceniem wakacji Izby do dnia 21. sierpnia.

Przewódca Labour Party, poseł Greenwood, zabierając głos po premierze, wniósł poprawkę, przewidującą, że Izba zbierze się 21. sierpnia, zamiast 3 października. Greenwood podkreślił, że panuje powszechna zgoda co do niepewności sytuacji międzynarodowej, wymagającej stałej czujności ze strony Izby Gmin.

Posa obawami co do najbliższych tygodni, powstaje również podejrzenie, że gdy Izba się odroczy, rząd może wstąpić na fałszywą drogę. Zdaniem posła Greenwooda, byłoby daleko przesmyczniej, aby Izba obradowała, dopóki porozumienie brytyjsko - francusko-sowieckie nie zostanie zawarte.

Poruszając sytuację Gdańską, poseł Greenwood podkreślił, że incydenty graniczne przedstawiają największe niebezpieczeństwo. Wystarczy — mówił pos. Greenwood — aby jedna z tych wielkich osobistości w Europie dowiedziała się o jakimś incydencie w Gdańsku, a

w ciągu 24 godziny świat znalazłby się w ogniu wojny.

Co się tyczy pożyczki dla Polski, to odpowiedź kanclerza skarbu była wykrętą i niezadowolającą.

Hitler zawsze polegał na czynniku zaskoczenia. Oczy są dziś zwrócone na Gdańsk, acz przypuszcza, że Hitler nagle zwróci swe oczy na Jugosławię, gdzie sytuacja łatwo przeliczyć się może na nowy ośrodek niebezpieczeństwa w Europie.

Na zakończenie poseł Greenwood wezwał premiera, aby Izba zwołana do stałego posiedzenia i aby nie narażał na szwank wysokiej wartości i tradycji Izby Gmin.

Przewódca liberalów sir Archibald Sinclair popierał prośbę Labour Party.

Mówiąc o sprawie pożyczki dla Polski, oświadczył Sinclair, że zaistniały pewne trudności. Wszyscy mamy nadzieję, że te trudności zostaną pokonane i spodziewamy się ujrzeć Polskę silną jak nigdy byś może, aby mogła bronić swoich praw i przeciwstawić się agresji. Gdy te trudności zostaną pokonane, czy premier nie będzie pragnął zwrócić się do Izby o stosowne pełnomocnictwa ustawodawcze, aby pożyczka mogła być udzielona i czy Izba nie powinna być się automatyz-

Exequatur dla konsulów angielskich w Łowiczu i w Katowicach

Warszawa, 3. 8. (PAT). Wobec podniesienia wieksulostów brytyjskich w Katowicach i Łowiczu do rangi konsulów, Pan Prezydent R. P. udzielił exequatur p. John Anthony Thwaites jako konsulowi W. Brytanii na obszar województw: śląskiego, krakowskiego, oraz starostw: będzińskiego, częstochowskiego i zawierciańskiego — i p. George Humfreynd Middleton, jako konsulowi W. Brytanii na obszar województw: łowickiego, tamopolskiego i stanisławowskiego.

nie zebrać za trzy tygodnie, aby sprawa ta się zajął, zapytuje Sinclair.

Najważniejszą jednak przemówienie przysięgło odroczeniu parlamentu wygłosił Winston Churchill.

gdy żniwa zostały zebrane i siły knujące zło są najpotężniejsze

Dalej wskazuje Churchill na informację o wojskowych przygotowaniach niemieckich, mówi, że odbywają się zupełnie określone ruchy wojsk w kierunku na wschód. Potencjalnym ośrodkiem niebezpieczeństwa jest również Jugosławia. Wszystkie te oznaki świadczą o wielkich przygotowaniach, które zresztą odbywają się również po naszej stronie i po stronie naszych sojuszników. Jest nawet nie gójdzie do próby ofensywy.

dojdzie do nowej próby siły woli. Dla Izby Gmin byłoby rzeczą hańbiącą wyrzec się swojej gotowości, jako skutecznego czynnika w takiej chwili.

Churchill zakończył wezwaniem do premiera, że obecnie nadarza się premierowi Chamberlainowi okazja do podjęcia doniosłego kroku w kierunku zjednoczenia narodowego.

Odpowiadając premier Chamberlain zajął stanowisko nieprzejednane, stawiając kwestię zaufania: Szef opozycji, poseł Greenwood, oświadczył, iż premier wyraźnie stwierdził, że podstawa całej sprawy jest brak zaufania wobec rządu i podejrzenia, że w chwili, gdy parlament się rozjedzie, rząd wyzyska tę okazję, aby

uderzenia, gdy Izba Gmin się odroczyła.

Byłoby rzeczą pozwalania godną — ciągnął Churchill — gdybyśmy się u nieruchomili właśnie w chwili, gdy sytuacja staje się najbardziej dramatyczna. Dział jest to chwila najbardziej nieistotniejsza dla rozważań Izby Gmin na 2miesięcznej wakacje, na który to okres przypadają najbardziej niebezpieczne miesiące w Europie,

zmienić swoją politykę. Nie karść się z tego powodu, iż Greenwood, przemawiał tak otwarcie, lecz z tego, że sprawa została tak postawiona, na szali leży brak wiary w stosunku do rządu.

Kto głosiłoby będzie przeciw rządowi, odnowi przeto rządową zaufania — podkreślił premier z naciskiem. Nie którzy mówcy posługiwali się argumentem, że rząd wyzywa Izbę, aby w tych krytycznych czasach rozsiadła na dwa miesiące. Jest to tylko relatywne nieprawdliwe, albowiem zastrzeżenie zostało, że

o ile interes publiczny w ciągu tego czasu będzie tego wymagał, to parlament będzie znowu zwołany. Polemicznie z tymi posłami, którzy domagali się, aby parlament w dalszym ciągu obradował, aż dopóki osiągnięte zostanie porozumienie z Rosją, premier Chamberlain stwierdził, że oficjalny komunikat moskiewski dał wyraźnie do poznania, iż wedle opinii sowieckiej

nie byłoby rzeczą przesylną być zbyt optymistycznym co do możliwości osiągnięcia szybkiego porozumienia.

Angielska definicja agresji pośredniej nie odpowiada Sowiećom

Moskwa, 3. 8. (PAT). Agencja Tass ogłosiła komunikat, w którym stwierdziła, że główną przyczyną przegranej się nie rokowań angielsko - francusko-sowieckich jest zdanie rządu sowieckiego okoliczność, iż

brytyjska formuła w sprawie „agresji pośredniej” postawiała możliwość agresji ze strony państw trzecich — nieobjętych gwarancjami.

Komunikat stwierdza, że rozbie-

ność zdań spowodowała się nie do zagadnienia informacji jest, w nieterminowości w sprawie państw bałtyckich — ponieważ niepodległość tych państw jest za gwarantowana przez strony rokujące — lecz

do problemu agresji pośredniej, która to definicja winna być sformułowana w ten sposób, aby nie pozostawiała żadnej możliwości dla ewentualnych zamiarów państw trzecich.

„Nieudaną demonstracją” nazywa Berlin deklarację Chamberlaina

Berlin, 3. 8. (PAT). Prasa niemiecka stoi w dalszym ciągu pod znakiem przemówienia Chamberlaina, które określa się w Berlinie, jako „nieudaną demonstracją”.

Na podstawie odpowiednio użytych wyrazów i komentarzy prasy brytyjskiej i zagranicznej, dzienniki niemieckie usiłują odpowiednio dla swoich, też propagandowych nasławić sytuację polityczną.

Zdaniem dzienników niemieckich, przemówienie Chamberlaina i taktyka angielska na Dalekim Wschodzie podważyły nadzieje na osiągnięcie porozumienia i spowodowały rozbicie rokowań angielsko - japońskich.

Reasumując wniosek wyrażony w przemówieniu Chamberlaina

pisze prasa niemiecka, że było ono dopasowane do nastrojów panujących w angielskim parlamencie, „w przeciwieństwie do rzeczywistych interesów imperium brytyjskiego.

„Nacht Ausgabę” pisze, że parlament angielski jest, z kilku tylko wyjątkami, nastawiony całkowicie na wojnę z Niemcami i Włochami”.

Paryż, 3. 8. (PAT). Jak donoszą z Czingkingu w czasie bombardowania przez samoloty japońskie miejscowości Kuelin stolicy, prowincji Kuangsi, 7 wielkich bomb lotniczych spadło na budynki Francuskiej Misji Katolickiej. Bomby zniszczyły całkowicie ko-

Przechodząc następnie do polemiki z Churchilliem, premier stwierdził, że wszystkie argumenty Churchilla oparte są na powadze sytuacji, na milionach ludzi pod bronią i na opowiadaniach o polityce Gdńska. Tępo rodzaju argument musi z konieczności prowadzić do konkluzji, że Izba nie powinna się w ogóle rozochodzić.

Czyż w razie, gdyby Izba obradowała, niebezpieczeństwo wojny zostałoby przez to zmniejszone — zapytał premier. Churchill wysunął przykłady celem wykazania, że dyktatorzy bacznie śledzą obrady Izby i z chwilą, gdy dowiedzą się, iż parlament rozochodził się, to właśnie obiorą tę porę dla następnego uderzenia. Czyż zapomniał o zagrabieniu Austrii w czasie, gdy Izba obradowała, a mimo to nie mogła temu przeszkodzić. Istnieje jeszcze bardziej niedawny przykład:

Dnia 15 marca wojska niemieckie rozpoczęły marsz na Pragę, Izba wówczas obradowała i debata odbyła się tego samego popołudnia. Izba była czynna.

Pos. Sinclair poszedł nawet dalej twierdząc, że jeśli parlament zostałby zwołany, moglibyśmy zmobilizować flotę, oraz zawrzeć porozumienie z Rosją, co ocaliłoby Czechosłowację. Nie zamierzam komentować tych sugestii, lecz pozostawiam je w całym ich blasku. Powiem tylko, że konkretnie się z nimi nie zgadzam. Istnym jest, że poprawka opozycji jest zupełnie zbawiona słusznym podstawa.

Poprawka posła Greenwooda, została wniesiona z powodu braku zaufania do rządu w ogóle, a dla premiera w szczególności, i poparta przez pewnych posłów wiekszości rządowej — stawiam wniosek, że poprawka ta wybrała wlotem nieufności, które — mam nadzieję — że Izba odrzuci, zakończył premier przy głównych objawach poparcia ze strony swoich zwolenników.

Mówca konserwatywny, Macmillan oświadczył, iż spodziewał się, że premier udzieli chociażby zapewnienia, że na wypadek radykalnej zmiany sytuacji wojsk na tymczasist parlament.

W tym miejscu premier przezwł mowcy i oświadczył z naciskiem: „Aczkolwiek nie jest rzeczą możliwą, abym się obecnie wiązał jakimś określonym obietnicami co do warunków, które jeszcze nie zasły i nie mogą być przewidziane, to oczywiście,

o ileby tego rodzaju okoliczności zajęły miały, to należałyby one — moim zdaniem — do rządu tylko, którego określonym jako interes publiczny.

Mówca konserwatywny Komodor Bower oświadczył, że

Nowe Monachium już nigdy nie jest możliwe, gdyż naród brytyjski nie ścierpałby tego niezaleźnego od tego, czy byłoby to Monachium w sprawie Gdańska, czy też Dalekiego Wschodu.

Mówca będzie głosował za rządem, ale wyrażał żal, że w sprawie tej rząd posiadał kwestię zaufania.

Po kilku jeszcze przemówieniach, Izba przystąpiła do formalnego głosowania i wiekszość rządowa 250 głosów przeciwko 132 głosom opozycji potwierdziła, że

data zwołania parlamentu ma być dzień 3 października.

W toku głosowania zauważono, że bardzo znaczna liczba posłów wiekszości rządowej w głosowaniu udziału nie wzięła.

Dlatego nie mamy filmu „Polska czuwa“?

Warszawski „Goniec Poranny” zamieścił artykuł o społecznej roli filmu, której film polski, niestety, nie spełnia. Ze względu na uderzającą aktualność artykułu, zamieszczamy go w całości.

Red.
Przed wstąpieniem jednego z czasopism przy ul. Jasnej w Warszawie gromadzi się codziennie tłumy ludzi. Cóż to za sensacja także tak ludziom wystawać gozanim? Oto redakcja gazety wystrawiła w swej wstrefie kilkadziesiąt dużych fotografów, przedstawiających wszystkie jednostki naszej siły zbrojeni; jest to coś jakby polska miniaturka wielkiego filmu-dokumentu „Francja czuwa”, który zdobył w Polsce tak olbrzymi sukces. A może to fotoryklamacja najnowszego filmu polski: „Polska czuwa”? Niestety, nie. Takiego filmu jeszcze u nas nie ma.

Wielkiego piszemy o tym na tym właśnie miejscu? Bo uważamy sprawę za niezwykle ważną, pilną i zasadniczego znaczenia. Przechyłamy dziś okres wielkiego napięcia, okres stawiający całe mu społeczeństwo b. wysokie wymagania. Od postawy społeczeństwa, od jego niezłomnej wiary w siłę i potęgę Polski i w moc zwycięstwa jej armii — zależy nasze zwycięstwo w tej ciężkiej walce, która nam narazem. Jest to także całego społeczeństwa jest dziś równie zdumiewająca, jak nasz spokój, który każdego cudzoziemca, przybłądającego do Polski, przede wszystkim uderza. Ale wojna nerwów się przedłuża. Nieprzejrzalicy usiłuje za pomocą tysiącznych chwytów propagandowych postawę naszego społeczeństwa osłabić i spojów jego naruszyć. Czy wystarczy — wzruszać jedynie ramionami na bezowocne dotychczas usiłowania wroga?

Prawda, że prasa i radio polskie wysunęły w swej pracy na plan pierwszy swe umiejętne oddziaływanie na społeczeństwo i urabianie jego postawy. Ale gdzie są tak potężne narzędzia propagandy, jak książki, teatr, film? A zwłaszcza film, ten niezastąpiony naszymi środkami propagandy masowej? Książka i teatr to wciąż jeszcze — niestety — strawa dostępna dla niewielkiego stosunkowo odsetka obywateli naszego kraju. Zwłaszcza w małych miasteczkach i w siwi. A film dociera dziś wszędzie, podobnie jak gazeta i radio. I ma wielką przewagę nad słowem pisanim i mówionym. Daje najpełniejsze złudzenie rzeczywistości, działa na wyobraźnię, budzi zaufanie i wiarę, wzbudza miłość i radość — i wiec film przede wszystkim powinien spełniać swą wielką rolę jako niezastąpione narzędzie propagandy masowej. A zwłaszcza propagandy zdrowego op

tyzmu, propagandy wiary i zaufania w własne siły, propagandy potęgi i świętości naszej armii. Szczególnie zaś armii. Owe tłumy ludzi stojących w stolicy godzinami przed wystawą fotografii wojska polskiego, jakie to znamienity i wymowny obraz! A przecież to stolica, gdzie tyle jest okazji do zobaczenia imponujących „wspaniałych deflad, o jakich ludzie z prowincji słabe zaledwie mają pojęcie. Iż to jest w Polsce miasteczek i wsi, gdzie żołnierza polskiego do widziano jedynie na urlopie, na kiepskiej ilustracji lub w krótkich i nie mówiących fragmentach dodatków filmowych! Gdzie więc ta olbrzymia masa obywateli z wiosek i miasteczek ma zobaczyć armię polską w całości jej siły i potęgę, skąd ma czerpać pewność i wiarę w jej rzeczywiste walory, w jaki sposób ma skonfrontować myśli i nie zawść dla niej zrodzonej miłości i wiary, gdzie radzić sobie i radzić i stórkod bardziej krzepiącą ducha rzeczywistością? Jak ma uwierzyć głęboko i niewzruszenie w wielkość i potęgę Polski i jej armii, skoro poza niąż są widok podwórka i błotem swej wioski często niezłego innego na własne oczy nie widziała? A przecież o te masę, o tych rzeczywistych obywateli i obrońców kraju w pierwszym rzędzie Polsce chodzić powinni! I tutaj właśnie trzeba stosować skuteczną i budującą wiarę zaufanie tych mas środki propagandy. Srookiem takim może być umiejętne wykorzystanie filmu, jako taniego i niezwykle skutecznego narzędzia propagandy masowej.

A więc najpierw film, ilustrujący potęgę i techniczne wyposażenie naszej armii, na wzór francuskiego filmu-dokumentu „Francja czuwa”. Sędzić należy, że film taki spotkałby się nie tylko z najwyższym uznaniem i radością najszerszych mas społeczeństwa

polskiego, ale byłby znakomitą odtrutką na wroga propagandy i podniebny by nastroje w całym społeczeństwie znacznie powyżej obecnej, samorobnie nie przez społeczeństwo stworzonej normy. Argument o tajemności sprawy wojska, wobec tego co pokazała Francja i wobec tego, że film taki prawdziwych tajemnic wojskowych nie zdradzałby z pewnością, — byłby w tym wypadku najmniej istotny. Po wielkim filmie wojskowym należałoby sporządzić długometrażowy film propagandowy, ilustrujący wielkie osiągnięcia Polski na polu gospodarczym. A więc: Śląsk, Gdynia, COP, Porąbka, Rożnów, odbudowę miast i wsi, budowę drog, regulację rzek i tyle tylko imponujących aktywów, którymi Polska słuszenie chlubić się może. Bo, uderzyć się w pierś: nieustannie karmienie społeczeństwa propagandą filmową w rodzaju tygodników PAT-A, przedstawiających od 20 lat niezmiennie — ministerów, przemawiających lub przechodzących przed szpalerem straż policyjnej w Kaczynskiemu dygnitarzy i składanie wieńców na Grobie Nieznanego Żołnierza — to nie społeczeństwo daje, a kosztuje bądź co bądź grube państwowe pieniądze, których nie mamy bynajmniej do duzo.

Korzyści — dobre zrobionych, wielkich filmów propagandowych, przedstawiających potęgę i pogotowie Polski — nie trzeba tu udowadniać. Spełniają one znakomicie swą rolę jako narzędzia pokrzepienia serc i ducha w społeczeństwie i mogą poważnie zasilić kasę Funduszu Obrony Narodowej dochodami, jakie przynosi.

O rychły więc realizację wielkiego filmu wojskowego apelujemy gorąco do władz wojskowych, o wielki zaś propagandowy film gospodarczy — do p. min. Kwiatkowskiego.

ZE SPORTU

Patrol lwowski maszeruje do Krakowa

Z Pilzna otrzymano wiadomość, że dnia 1 sierpnia br. przez Pilzno przemarszował pierwszy patrol lwowski na Ziemię Krakowską, w kierunku Pilzna w stronę, że o przeszli 216 km. patrol czuje się bardzo dobrze i maszeruje w świetnej formie.

Najgorzej etap był na trasie Mościsk-Przemysł i Przemysł-Jarosław, ponieważ padał ulewny deszcz; — ucieczki patrolu, który w hojny, dżdżysta woda wzięła przepływać — przez konie, dla skłasy kopyta, grzmiały bitewne gromy — i dwojóni słodkim tonami głos młodej Dunki, wywijającej swą miłośną rycerzową z dalekich stron. Mimo, że wakacyjny czas nie sprzyjał łatwemu zmontowaniu słuchowiska, odegrano je po mistrzowsku, wkładając w nie iscie staropolski zomach. Może szkoda nawet, że tak szerzeliwa audycja wzięła w nogę, kiedy radio gra chwilowo znacząco ście słuchaczy na przed sportów, wycieczek, podróży. — Pożądane byłoby jej powtórzenie, np. w okresie witalianonij, w jakim właśnie miała miejsce opisywana przygoda autora „Pamiętników”.

Wobec mniejszego zainteresowania mikrofonem w porze letniej, należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na tytuł audycji, by wymownością swa

w Mościskach wystawiono dla patrolu lwowskiego bramę triumfalną, przed którą na powitanie zebrał się przedstawiciel władz państwowych, samorządowych i organizacyj społecznej.

Miejskaży Mościsk ustawili się po obu stronach szosy, miasto udekorowano flagami.

W Keszowce patrol przemarszował przez pomnikowy punkt Lina Kuli, gdzie odbyła się manifestacja na cześć patrolu lwowskiego. Po przemówieniu wiceprezesa miasta w obecności starosty powiatowego i zabronych mieszkańców Keszowki, komendant Targalski podziękował za serdecz

pryścigali radiosłuchaczy. Nie można wprawdzie zarzucić braku atrakcyjności wspomnianemu słuchowisku — jednakże każdy, kto słyszał przemily felieton mgr Włodzimierza Jakowca, przyniża chyba, że należał mu się bardziej interesujący nagłówek, niż „O ubieżniczalskich społecznych, starach i pracy”. Słuchacz odpowiedział więc zapewne rzeczowio i fachowo, ale nunej pogadanki prawniczej, a znalazł barwny obrazek z życia, malowany, wnikliwa obserwacja i strzem wrażliwym na niedole ludzka. W ten sposób przedstawił prelegent efekt ustawu o zaopatrzeniu pracowników fizycznych na starość, która wśród bitewnych starców i staruszek, wegetujących licho na ubieranym lub łaskawym chlebie, wywołala ogromne poruszenie. Skromna dwudziestozłotowa, otrzymana z Ubieżniczalskiej Społecznej, staje się kapitałem, zapewnianym był spokójny i niezalęzny, o ile tylko spęczany przez lat kilkadziesiąt biedak umie doznać się swych papierów, zapamiętać pracodawców...
Odczyt ten był przykładem, jak można pogadankę opartą na rzeczowym

Miawłóci Ogródek w mieście

Do mojego ogródka idzie się po schodkach. To ogród niewielki — cztery metry szerzej, może pięć wydłużony, parę drzew, parę róż — trawka, lawka i bluszcz.

Gdy wstępuję na pierwszy stopień, widzisz biały czub krzewu „bouteleernej”. W ciemności nie widać się że ten krzak świetli, przynajmniej ogródkowej. Z pięknego schodu widać już cała postać tego krzewu. Wtedy, to hala hardnik, stojący na warcie przed tajemnicą.

Na lawce mogłaby stać Julia, i płać na ramieniu Roxana. Mogłaby, ruda wą jesienną, spocząć wydłużony z koronką wą chusteczka w ręką, a czarny welon, spływający po poroży, oparłby się na czołeczce. Mogłaby wyjść teraz z zromku Roxana, a Cyrano, ukryły za murem, z którego zwisa bluszcz, wypowiadałby wierszem gorącą miłość swoją i Chrystiana.

Julia? Rozwaga? Zbudź się z marzenia na zrywa tramwaju, tam w dołżej ulicy. Spójrz oczyma, zaproszonymi sierpniowym zromkiem, reflektory samochodów. Albo zaczekaj aż będzie północ.

O północy duchy wędrują po świecie. O północy tramwaj zajechał do reżimu. OEMA

ODWOLANIE MIECZY POLSKA — JUGOSŁAWIA

W drodze nadesłała do Polskiego Związku Lawn-Tenisowego depesza od Związku jugosłowiańskiego z zawładnieniem. że za zgodą swego związku, dozwolę tenisistów jugoslawi do Ameryki na mecz finałowy o puchar Davisa. Związek jugosłowiański jest zmuszony odwołać mecz z Polską.

AMUZY ORLAT ROZPOCZĘTY

Na obóz pilkarski „Alca Jantca na Białanach” przybyli już wszyscy uczestnicy z sw. Obcou Orlat z wyjątkiem Smita, Wołnina, Zaremby, Dżiwosza, Kaszpanka i Gierwałskiego, którzy nie mogli otrzymać map ulpów na czas owego.

Przez moje słuchawki

Z letnich atrakcji mikrofonu

W dość ubogiej naogół dziedzinie twórczych słuchowisk, doznał mi się w ubiegłym tygodniu prawdziwie i festiwal artystyczny. Podziwuję na moją była przede wszystkim pomysł Jana Zydramy, który zaczętnął materiału z dzieła przypróznego mo cno piym bibliotekowym, ale wciąż żywego — z „Pamiętników” Jana Chryzostoma Paska, jak też bogata w pomysły reżyserie Ludwika Bojczuka, — Różdzał z książki, oprawiony w ramy dramatyczne p. t. „Imc pan Pasek wojuje w Danii”, stał się jakby wycinkiem z życia naszych przedków, stwórczym stwó odgłosami kielichów i szabel, grającym serdecznym rozgwiezdem odczoje kompanii i naprzemian piętą nabożną do Najświętszej Panny. Słuchowisko rozgrywało się na dwóch płaszczyznach: w gospodzie, gdzie imc pan Pasek odczytuje kompanie swe zapiski i na miejscu akcji tego przygód wojennych w szeregach

hetmana Czarnieckiego. Ilustracja dźwiękowa tej lektury dawała złudzenie nie życia: śpiewało rytmicznie w czasie marszu w hojny, dżdżysta woda wzięła przepływać — przez konie, dla skłasy kopyta, grzmiały bitewne gromy — i dwojóni słodkim tonami głos młodej Dunki, wywijającej swą miłośną rycerzową z dalekich stron. Mimo, że wakacyjny czas nie sprzyjał łatwemu zmontowaniu słuchowiska, odegrano je po mistrzowsku, wkładając w nie iscie staropolski zomach. Może szkoda nawet, że tak szerzeliwa audycja wzięła w nogę, kiedy radio gra chwilowo znacząco ście słuchaczy na przed sportów, wycieczek, podróży. — Pożądane byłoby jej powtórzenie, np. w okresie witalianonij, w jakim właśnie miała miejsce opisywana przygoda autora „Pamiętników”.
Wobec mniejszego zainteresowania mikrofonem w porze letniej, należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na tytuł audycji, by wymownością swa

materiale, uczynić atrakcją dla wszystkich radiosłuchaczy, nawet nie zainteresowanych tematem. Nie każdy prelegent radiowy to potrafi, a nawet jeśli potrafi, nie zawsze o tym pamięta. Ale skoro mówimy o atrakcjach słowisk mikrofonu, pomijamy audycje, które nimi nie są, a zwrócić uwagę na pozycje dodatkowe.
Należy do nich niewątpliwie powieści radiowa Wiktora Budzkiego „Przez siatki” — może do siedmiu wógrzech”, która jako majka z bohaterów Szczepka i Tońka, była niecierpliwie oczekiwana przez ich lierznych wielebni. Nie jest to oczywiście utwór wierszy klasy literackiej, do którego zresztą cykl ten, będący zbiorem popularnych, raczej propagandowych słuchowisk, nie ma pretensji. Spełnia jednak dobrze swe zadanie, sięjąc po całej Polsce samorodny lwowski humor, oraz akcentując serdeczny sentyment dla miast na siedmiu wógrzech i zapal dla sprawy polskiej go morza. Dalsze odcinki przyniosła niezawodnie żywy tok rozpoczętej akcji, która zrazu toczyła się dość leniwie.

Przed 25 laty 4 sierpnia 1914

Na frontach bojowych panował w tym dniu przeważnie spokój, jedynie na granicy niemiecko-rosyjskiej, w Prusach Wschodnich, rozprawy się utarczyły przednich strazy. Patrole niemieckie przekroczyły granicę francuską w dwóch miejscach. Oddział niemiecki wkroczył do wsi Foncheres, gdzie natknął się na żołnierzy francuskich. Na terenie tej wsi stali pierwsi dwaj żołnierze z obu stron. Oficer niemiecki zastrzelił francuskiego żołnierza i zginął od kuli francuskiej. Niemiecki samolot rzucił wieczorem z wysokości 1500 m trzy bomby na miasto Lunewille, które nie wyrzadził jednak większych szkód.

W godzinach popołudniowych,

gdy wojska niemieckie wkroczyły w granice Belgii i dokonały w ten sposób swawoli na neutralności tego państwa, w gmachu parlamentu w Berlinie zjawił się ambasador angielski Gosden z zapytaniem, czy rząd niemiecki zgłosi zapewnienie uszanowania neutralności Belgii, a wobec odmownej odpowiedzi przyszył po raz wtóry wieczorem z wypowiedzeniem wojny i ządaniem wydania mu paszportów.

W dniu tym nastąpiła także wypowiedzenie wojny Niemcom przez Serbie, ogłoszenie neutralności Szwajcarii, Danii i Szwecji. Władze turckie celem przestrzeżenia neutralności zamknęły Dardanele i Bosfor dla przejazdu okrętów wojennych.

Sztandar legionowy przekazemy młodemu pokoleniu

(Dokształcenie za str. 161st)

„niech wyle w dniu 6 sierpnia — szok egzystencji i Przewików — spotykają na Bloniaci Krakowskich wszystkie pokolenia, warstwy i stany z młodzieżą w pierwszych szeregach, młodzieży z dniem czynu wojennego stanie się dniem zbratania i jedności narodu”. Jesli 25 lat temu dokonak się mogło — w szacupilnym czasie — zjednoczenie młodzieży i pewnych sily czynnych w narodzie dookoła jasno określonej idei walki zbrojnej o niepodległość, to nie dziwnego, że i dzisiaj dookoła sztandaru polski Polki, któremu przewodzi Naczelny Wódz, gromadzą się już w ogromnym zakresie miliony obywateli. Dlatego też zjazd 6 sierpnia nie jest zjazdem zamkniętym Legionistów i Powoiaków, lecz zjazdem tych wszystkich, co świadomie wkroczyli na drogę walkieta przez Józefa Piłsudskiego, Legionisty, to była postawa moralna i psychiczna pierwszych bohaterów i wolność nowego narodu, sztandar legionowy zatem musi być przekazywany z pokolenia w pokolenie. Na sztandarze legionowym wypisane było ożenie do wytworzenia sily, gotowej do działania na rzecz Polski. Ta praca jest wciąż jeszcze niezakończona, albowiem trwa narastanie sily polskiej, trzeba bliższkiem, wskazywaniem przez Józefa Piłsudskiego, gro-madząc sily we wszystkich dziedzinach życia narodowego. Potemniżąc z roku na rok potencjał gospodarczy jest dowodem narastania naszej sily materialnej, umiętności pracy Polaków z sobą, opartej na wzajemnym zaufaniu i solidarności współdziałaniu, jest narastaniem naszej sily moralnej. Musimy przewidywać samych siebie, kształcąc umiętności twórczego i konstruktynego działania. Wzrost naszej współdziałania to ożenie przywracanie narodowe do naszego życia publicznego. Wielki Budowniczy Polski, Józef Piłsudski, który tak głęboko wierzył w człowieka, oraz w te wszystkie wartości moralne, które przywracają społeczeństwu w wolnej i niepodległej Ojczyźnie, uczył jednocześnie, że wolność nie może prowadzić do rozstroju i paraliżu sily, że cele Państwa są nadrzędne i wymagają dla siebie posad-

chu. Albowiem, zaiste, nasze zwycięstwo obywatelskie, nasze piękne ideały o demokracji, o sprawiedliwej społecznej i postępie społecznym, wszystkie będące w nieważ obrotach i brutal-na zdeptane przemocą, gwałt i wy-tworzymy sily, zdolne do odparcia i pokonania sily wroga.

Któż więc ujmie po nas — Koledzy Kombatanci i Towarzystwo Rewolucyjnego i młodzieży, gdy strudzeni latami służby, potrzebować będziemy pomocy? Uczyńmy to młodzi, którzy idą za nami, młodzi, z którymi pragniemy zadzierzżenie węzły na naj-głębszych ożród podstawa. Przy-bijajmy oni na Blonia Krakowskie w liczących zastępach, a gromadzą się pod hasłami jasno określonych, wspólnych obowiązków wobec Polski. Takich nam trzeba miliony, trzeba, abyśmy głęboko napatrzyli sobie w naszy, ludzi młodzi, którym widzieć obok siebie i maszerujących łącznie z nami i w ślad za nami? Czy to, d, wychowani w kulcie żołnierskiego honoru, na których czekamy; walczący w boju, nieustraszeni w natarciu, nie-słomni w obrocie? Otrzymajmy od nas w dziedziectwie nasze doświadczenie, nabyte w pokoju i w wojnie, i nasze ofiarne ukochanie sprawy polskiej, na jakie stać było nasze pokolenie. Ich żarliwość i namietną energię skierujmy na drogę walki z Polską.

Dzień 6 sierpnia, racośny dzień ad-rodzenia orga polskiego, w którym przez Naczelnym Wódrzem defilować będzie ponad 1.300 sztandarów, tych widomich symboli polskiej sily i polskiej zorganizowanej pracy, będzie dalszym działaniem do zespolenia naszego narodu pod zwierzchnictwem Prezidenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wódrza, następcy Józefa Piłsudskiego, a myśl naszą — jak głosi edna wydana na 25-tą rocznicę Czynu Legionowego — pobiegnie w skutek tego, do cichej krypty wawelskiej i gło-wy nasze pochyla się kornie u trumny Tego, co spełnił czyn najwzjęszy, na jaki stać człowieka. Tego co brał nam do ręki, wolność Ojczyzny przy-wrócił i niewzruszoną podstawą dla jej wielkości zbudował.”

Nowe przepisy sanitarno-porządkowe

Rada Miejska miasta Lwowa u-zuchwiała dn. 7. X. 1937 r., na podsta-wie rozporządzenia Min. Op. Sp. o utrzymywaniu porządku i czystości w miejscach publicznych, przepisy sa-nitarno-porządkowe, które Zarząd Miejski opublikował na murach mia-sta.

Przepisy dotyczą również utrzymania

porządku i czystości wewnątrz

Regulamin wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu w Lwowskim Dzienniku Wotewożskim i z ta chwilą trąą moralno-obowiązkowa wszystkie dotychczas wydane w tej mierze obwieszczenia Magistratu Kól.

Upozorowany napad rabunkowy na ul. Świętokrzyskiej

(a) Zjawiła się w dniu wczorajszym w Komisariacie P.P. nielaka Anna Krywutówna, licząca 18 lat, zamieszkała u swego brata przy ul. Żelkowskiej 54, z doniesieniem, iż gdy późnym wieczorem dnia poprzedniego przechodziła ul. Świętokrzyską, w wyniku ul. Pierackiego napadł na nią jakiś

osobnik, który uterzył ją dwukrotnie w twarz a następnie wyrwał z jej ręk torbętkę z zawartością 15 zł. W czasie składania zeznań przy wymienieniu wyłożyły się pewne sprzeczności w jej zeznaniach, co już w pierwszej chwili zwróciło uwagę na podejrzana grę przez słuchawicę. Prowadzone równocześnie dochodzenia w sprawie ustalenia miejsca jej zamieszkania stwierdziły, iż pod podanym adresem jest ona nieznana. Wobec niezgodności materiałów, wskazujących na to, iż napad został upozorowany, Krywutówna została przyzywana i nadstawiona do arestów policyjnych. Na razie nie udało ustalić powodu, którym wymieniona kierowała się w tej przedstępczej grze.

Powrót p. wojewody Bilyka

Wojewoda lwowski Alfred Bilyk wyjechał z urlopu wypoczynkowego i wyjechał na listadnie w teren Województwa, po czym udał się na Zjazd Legionistów do Krakowa.

Przyjechali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO”

Białostki Władysław, dyr. banku i Prusów Klement, dyr. depary — Warszawa, Miłkisi Józef, ul. dobr — Piłsudskiego, Słowski Józef, fabrykant — Warszawa, Gęsiński, dyr. Banku Fala — Białystok, Widoński Alojzy, przemysłowiec — Katowice, Makowski Zygmunt, inżynier — Zabłocie, Ostrowski Józef, inż. — Warszawa, Dr. Bironowicz Włodzisław, przemysł. — Jędrzejce, Pels Adolf, kupiec — Warszawa, Dr. Praska Eugeniusz, dyr. gimnaz. — Katowice, Doboszowski Adam, inżynier — Brzeźów, Dr. Szumilski Wulf, lekarz — Wilno, Zabrzedziński Bohem, adwokat — Luck, Witwicki Wiktor, dyr. — Warszawa, Władysław Jan, inżynier, inż. chem. Łódź, Borkowski Tadeusz, bankowiec — Warszawa, Grossman M., przemysł. — Drohobycz, Rózek Antoni, dyr. szkoły — Warszawa, Lipiński Miłkisi, major — Sarny, Lubanski Sylwio, kupiec — Warszawa, Willanowa Melwina, dyr. — Kraków, Zawadzki Władysław, inżynier — Włodzisław, Zbroński Jan, asyst. Belitcheu, — Warszawa, Miłkisi Olga, ul. dobr — Częstoch. Dr. Rothau Zygmunt, inżynier — Warszawa, Mrozowicz, Ryszard, urzędnik — Warszawa, Nadel Pinkus, kupiec — Łódź, Stanibek Kazimierz, dyrektor — Białystok, Urbanowicz Adela, ul. dobr — Turczewo, Litkiewicz I., kupiec — Kraków, Owiniński Stanisław, kapitan — Czerkówek, Persowski Stanisław, urzędnik państw., — Katowice.

Dwa zamachy samobójcze kobiet

(a) O godz. 2:30jęj po północy na torze kolejowym Lwowa — Podzamcze na km. 349-tym rzuciła się wozoraz w zamiarze samobójczym pod ciężar iowarów, zmierzających w kierunku ku Stojanowa, Letti Gulscheider, licząca 37 lat (ul. św. Łukasza 14) i poniosła śmierć na miejscu. Powodem zamachu samobójczego miał być rozstrój nerwowy.

Poszostająca w służbie przy ul. Macceji 50, Stefania Pieniów, usiłowała wczoraj wieczorem otręć się spirytemuś donaturywnym. W stanie nieprzytomnym przewieziona została do szpitala powszechnego, Po-wód na razie nie ustalony.

„Henryk VIII” oskarżony o niepłatność podatków

(st) Oszczęścił nie chodzi tu o prawdziwego Henryka VIII, władce Anglii, ale o genialnego aktorówce tej postaci, sławnego angielskiego aktora Karola Laughtona. Kreację jego na scenie i w filmie zdobyłszy, mu zasłużył rozgłos na całym świecie. A sławnymi

aktorami lubią z urzędu interesować się amerykańskie władze podatkowe, które obliczyły, że sława artystyczna Laughtona jest warta jeszcze dodatko-wego podatku w wysokości około 500.000 złotych. Laughton, otrzymawszy wezwanie na zapłacenie tej sumy zapłacił służącemu gniewem. „Czego ci ludzie chcą ode mnie, wykryliż mi w szlachetnym obręczeniu — moje podatki! placiem zawsze punktualnie!”

Rzecz charakterystyczna, że amerykańskie władze podatkowe wzięłyby akto-wy nadzwyczaj podatku głowic-nie na film, w którym wystąpił, on jako Henryk VIII, uważali bowiem, że zadklarowany przez aktora do-chód z tego filmu oszacowany był zbyt niski.

Zyciem zamrożona

Sensacja amerykańskich teatrów rewio-wych jest Miss Anita, jedyna kobieta w świecie, która bez szkody dla swego orga-nizmu może spędzić 21 min. zamknięta w bloku lodu. Urodzona w Kanadzie Miss Anita od wczesnej młodości przyzwyczaiła się do surowego klimatu północnego, co stało się w przyszłości kieszce rykowej znakowicie przywać młoda. Pozwalając co więcej zamknięć się prawie naga w 2500 tonowej bryle lodu, młoda Kanadyjka zaczęła na zwiecie opłacać się powtarzającym się od szeregu miesięcy, co więcej eksperymentem, grzejącącm i niebezpiecznym smieję przez zamknięcie.

Pogoda w dniu dzisiejszym

Pogoda słoneczna i ciepła przy sta-łych wiatrach z południowego wscho-du. Temperatura w ciągu dnia ok. 26 stopni. Skłonność do burz i przełot-nych opadów.

OBRONA PRZED GAZAMI

GIEŁDA GIEŁDA WARSZAWSKA

O ile dużo na ogół się u nas wie i mówi o obronie przeciwlotniczej — o tyle stosunkowo mało interesujący się obrona bierna, która przecież będzie udziałem dużego odłamu społeczeństwa.

Musimy przede wszystkim zrozumieć, że dobrze pojęta obrona przeciwlotnicza bierna nie polega na tym, by w pewnych okresach zamawiać na gwalt maski, a potem — gdy firma polityczny na chwile się rozjaśni — cofać zamówienia i lekkośmiernie się znowu porządzać w błogiej bezczynności.

Tymczasem czasu są tego rodzaju, że bez względu na bieżące wypadki, każdy z nas musi mieć maskę, a przynajmniej maszkę zastępczą.

Zaskoczenie — to potężna broń przeciwnika, nie wolno się więc dać zaskoczyć.

Kilka milionów ubezpieczonych zaprawnych zostanie w maski przez ubezpieczalnie, muszą tylko w tym celu rejestrować się w odpowiednich w ubezpieczalniach. Wszystkie urzędy również dostarczą swym urzędnikom maski. Inne jednak odłamy ludności muszą zapoznać się w maski same.

Na rynku znajduje się nowoczesna, pełnowartościowa maska C2. Jest ona uniwersalna, odporna na wszystkie gazy i dymy bojowe.

Wykonana jest z gumy, jest więc bardzo odporna na uszkodzenia mechaniczne. Czas służby tej maski, o ile jest należycie przechowywana, a przez chowaniej jej jest bardzo proste, wynosi najmniej 10 lat, można zaś w niej przebywać wśród gazów bojowych powyżej 12 godzin. Cena tej maski wynosi 16 zł.

Wkrótce na rynku ukazuje się maska C3 tzw. ludowa, cena jej bowiem będzie niższa, niż maski C2, iakoć jej działanie będzie gorsze. Wykonana z odpałków gumy, tzw. lateksu, będzie miała okres trwania o połowę krótszy, niż maska C2.

L.O.P.P. wydała również 200 tysięcy maszek zastępczych. Zasilają one tylko usta.

w połączeniu jednak ze specjalnymi okularami pozwoliła w razie potrzeby przeżyć przestrzeń działającą od schronu.

Maszką zastępczą łatwa jest do noszenia przy sobie, co jest szczególnie ważne dla ludzi, udających się do pracy.

Ważnym zagadnieniem jest kwestia ochrony dzieci, maski bowiem mogą

być używane dopiero przez dzieci powyżej lat 7m. Wszystkie starania wyłączenia uszkodzonych kółek czy wózków dziecińczych — nie dają pozytywnych rezultatów.

Jedynym sposobem uchronienia dziecka przed zatruciem, o ile atak gazowy zaskoczy nas na ulicy — to zarzucić dziecku specjalny tampon na twarz i co tchu pedzić z nim do uszczelnionego pomieszczenia.

Z tego też względu jest niezwykle ważne, by wszystkie parki, dziedzińce itp. zaopatrzone były w schrony.

Troska o budowę schronów i o zmieszczenie uszkodzonych spoczywa na samorządach. L.O.P.P. występuje tu tylko w charakterze prywatnego doradcy.

Społeczeństwo winno wie samo wywierać nacisk na samorządy, by zaopatrzyć ludność w odpowiednią ilość schronów i by korzystała z fachowych rad L.O.P.P.,

jak bowiem wykazało doświadczenie schrony budowane przez L.O.P.P. na poszczególnych instytucjach, jak np. Banku Polskiego itp., są wspaniałe. Ks. Hilchen, proboszcz parafii kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej w Warszawie, zwrócił się również do L.O.P.P. o wybudowanie schronu dla

wszystkich jego wiernych. Schron ten jest już gotów.

Wskazówki, jak budować schrony, znaleźć mogą zainteresowani w dwóch świeżo wydanych broszurach:

„Wtyczkę techniczne budowy schronów i innych pomieszczeń przeciwlotniczych”, wyd. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, i „Wskazówki przy budowie popularnych schronów żelbetonowych z gotowych elementów” inż. K. Biesiekierskiego i inż. J. Niechaj.

Warto również z uznaniem i prawdziwą radością podkreślić ukazanie się nakładem Zarządu Głównego L.O.P.P. dwóch niezmiernie pożytecznych dla szerokiego ogółu broszurek: „Jak chronić żywność, wodę i paszę przed skażeniem gazami bojowymi i jak z nią postępować w razie skażenia”, oraz praca Terezy Materneckiej „Zwierzęta w czasie gaza bojowego jako materiał rezerwy”.

Wszystkie te broszurki rozdane za darmo do wszystkich ośrodków L.O.P.P., gdzie można je otrzymać.

Jak największą ilość ludzi powinna się z nimi zapoznać, by — w razie potrzeby — nikt z nas nie był bezradny, nikt nieuciądlony.

Kabe.

Stan zasiewów w połowie lipca

Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że stan zasiewów głównych zbóż ornych ziemianych przedstawiał się w dniu 15 lipca r. b. przedmiotnie następująco.

Stan pszenicy najniepójniej przedstawił się w wojew. kieleckim, łubelskim, stanisławowskim i tarnopolskim (od 36 do 38), najgorzej zaś — w wojew. wileńskim (27); w pozostałych województwach stan ten wahał się od 32 do 35.

Stan żyta był najniepójniej w wojew. łódzkim i kieleckim (4,0), najładziej zaś stosunkowo — w wojew. wileńskim (5,3), nowogrodzkim i łwowskim (3,4); w pozostałych województwach wynosił on od 3,5 do 3,8.

Stan jęczmienia jarego najniepójniej przedstawiał się w wojew. śląskim (3,6), a następnie w kieleckim, wołyńskim i tarnopolskim (3,4).

Najładziej stan owsa był w wojew. łódzkim, kieleckim, lubelskim, śląskim (3,5), oraz krakowskim (3,4), najgorzej zaś — w wojew. stanisławowskim (2,9) oraz poznzańskim (3,0).

Ziemniaki najniepójniej zapowiadały się w wojew. stanisławowskim i tarnopolskim (3,4), najładziej zaś w wojew. poznzańskim (2,7) i warszawskim (2,8). W pozostałych województwach stan ich wahał się od 3,0 do 3,3.

Ciepła i słoneczna pogoda w drugiej połowie czerwca oraz upalna w pierwszej połowie lipca przyspieszyła dojrzewanie zbóż oraz rozpozeciej ziemi, które w tym okresie zaczęto w całej Polsce z wyjątkiem wojew. wileńskiego i nowogrodzkiego. Według oceny kłosa 85 proc. korespondentów, żniwa odbywały się w warunkach pomyślnych. Jednak sprzęt był utrudniony, ponieważ, jak donosiło 65 proc. korespondentów, burze spowodowały wylęganie zbóż.

Pierwszy pokos siana, według doniesienia 89 proc. korespondentów, odbywał się w warunkach pomyślnych.

O znacznych zniszczeniach w sadach, spowodowanych przez szkodniki, donosiło 65 proc. korespondentów.

Warszawa, 5 sierpnia
Gdańsk 100,25; Amsterdam 254,31; Kopenha 116,63; Londyn 250,00; N. Jork 533 1/2; Sztokholm 128,82; Zurych 120,83; Mediolan 235,60; Oslo 104,30; Montreal 53,12.
Tendencja uciążliwa.

Waluty: Belg. belg. 5072; dolary amer. 533 1/2; funt. 502; flor. hol. 28,513; franki franc. 14,165; szwajc. 120,45; styryj. aust. 2500; guld. 9975; korony danijskie 116,63; kor. norw. 125,52; kor. szw. 128,82; liry włoskie 102; marki niemieckie 11,02; marki niem. srebrne 58,50.

Papiery: 4 pól wsem. 60,50 — 6075; 3 inwest. 1 em. 75,00 serie 79,25; 2 em. 74,00 serie nie not.; 5 konwertrywa 65,00 — 62,00 ost. setki 60 ost. drobne; 5 kłosa w 61,00 — 59,00 ost. drobne; 4 prem. dolarowa 38,75; 4 konsolidacyjna 61,25 — 60,30 ost. setki i drobne.

Akt. Bank. 100,00; 100,00; Ostrowie 79,50 — 79,25; Zieloniewski 57,00.
Tendencja nieco słabsza.

GIEŁDA LONDYSKA

Londyn, 5. 8. N. Jork 468,13; Paryż 170,75; Mediolan 235,30; Amsterdam 108 1/4; Oslo 190,12; Kopenha 22,40; Sztokholm 19,40 7/8; Berlin 11,66 1/2.

GIEŁDA PARYSKA

Paryż, 5. 8. N. Jork 3725; Londyn 176,72; Mediolan 235,30; Belgia 641,25; Zurych 531,75; Paryż 3. 8. N. Jork 37275 1/8; Londyn 176,72; Mediolan 198,65; Belgia 641 1/4; Zurych 531,75; Amsterdam 200,7; Berlin 15,16.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych, 3. 8. N. Jork 445 3/8; Londyn 207,5; Paryż 117,4 1/4; Praga 15,17 1/2; Mediolan 23,30; Belgia 74,30; Amsterdam 235,60; Oslo 104,30; Kopenha 92,65; Sztokholm 106,92 1/2; Berlin 17,85.

GIEŁDA ZBOZOWA

Lwów, 5 sierpnia
Pszenica obrot 1037 ton, tend. zwyżkowa; żyta 244 ton, obojęt. jęczmień 165, tend. opóźniona; owsa — tend. chwiejna.
Obrot owocki 5321 ton.

Pszenice czerwona jednolista 19,50—19,75; chmielowa 15,50—15,75; biała jednolita 19,50 do 419,75; białozłota 18,50—18,75; jęczmień pastewny 15,25—15,75; maki pszenca razowa 25—25,50; kmin 85—90.

Przegląd gospodarczy

Na tegorocznym jarmarku żyw. Anny w Tarnopolu, zaczęły się dość duża podać koni (w porównaniu z rokiem ubiegłym, wzrost podał wyraził się cyfra, około 20 sztuk).

W Londynie obraduje Komitet Międzynarodowej Konferencji i Pszenicznej, rezultaty tych obrad nie są jeszcze znane.

W Algerze jest dość żywe zainteresowanie uja wyrobów polskich. Chętnie i w teraźniejszym czasie, tożby to było i w przyszłości kawy i herbaty.

Wyszły jai z Polski powiększył się w 5 pierwszych miesiącach b. r. — w porównaniu z rokiem zeszłym — o 3 procent.

Wszystkie kadłaki wszedł do apartamentów kochanki, po drugiej stronie pałacu.

Na godzinę zapomniał o wszystkich swoich smartwieniach, błahych zadrożeń i nieporozumieniach. Ale gdy tylko pierwsze uśmieszenie, mieli sobie tylko smutne rzeczy do powiedzenia. Zofia Dorota była otoczona spiegiem. Nie mogła zafnąć nikomu, przez oddane sobie panny von Knesbeck. Zyla w ciągłej obawie, że następną pocztą przyniesie jej wiadomość o śmierci ukochanego. Ernest August był zimny. Miała tylko jedną pociechę; że Jerzy Ludwik był jeszcze tak ładnym i atrakcyjnym mężczyzną. Ale gdy tylko i tak cieszył się córka, która miał od niego, że nawet nie znajdował czasu na drzwiach usmiechu pod adresem żony.

Gdy Aurora powróci do Hanoweru — rzeka z usmiechem, — będą miłą w każdym razie kogoś, z kim będą mogła rozmawiać o tobie.

Alc Filip odpowiedział niezmiernie przygnębiony: — Aurora nie wróci do Hanoweru.

(C. d. n.)

Gdy wojska udały się na leże zimowe, Filipowi odmówiono pozwolenia na powrót do Hanoweru. Miał spędzić swój urlop w Haeze, w Hamburgu, w Brukseli lub w jakimkolwiek w innym mieście swego wyboru, byle nie w Hanowerze. Filip zasympwał von Platena prośbami.

— Wszystkie spiskują przeciwko mnie. Zarówno ludzie, jak diabły i nawet stare baby, gorzej od diabłów.

Zofia Dorota mogła go tylko zapewnić o swojej niezmiętej miłości. — Powinno ci było teraz niecierpieć utrudnione, bo Aurora Königsmark, która tak często grała wobec nich rolę pośredniczą w korespondencji miłosnej, pojechała wraz z siostrą do Hamburga. Ani Filip, ani Zofia

Dorota nie mieli dość rozsądku i przeciwności, aby zrozumieć znaczenie tego ograniczenia Filipowego urlopu. — Do jesieni księżniczka Ernest August nie był poważnie oskarżona Klary von Platen. W jego przestronnym sercu znalazło się miejsce na czuły kąciak dla pięknej synowej, Filip, ze swoją urodą, olbrzymim majątkiem i wspaniałą postawą był osobą dworu, a o prędko tego znakomitym żołnierzem. — Teraz jednak Ernest August słuchał uważnie, licząc się z tym, co mu podpowiadała.

Filip, doprowadzony do rozpaczliwej miłości i kipiący gniewem, udał się do Brukseli, gdzie pil, postomwał na małżonkę von Platena i grał, tracąc jednej nocy duże sumy, a następnie

INFORMATOR TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

**WŁASNEGO WYROBU
KÓLDRY — MATERACE
BIELIŹNIE POŚCIOŁOWA**
polecia firma 3817
MARIAN MLEKO
obecnie
Lwów, pl. KAPITULNY 2, tel. 233-72

PLĄSCZCZE LEKARSKIE
najlepsze — najtańsze — najtrwalsze
polecia po cenach najniższych
„PALLIUM” Wytwarzni
odcieniu ochron-
nej i sportowej
Lwów, ulica Hetmańska 22
(obok Miejsk. Muzeum Przemysł.) 4432

POLAK KUPIUJE U POLAKA
FOTOGRAFICZNE I RADIOWE APARATY
za dogodne raty... — najtańszej polski
Firma
BARNIK BORZEWSKI
5413
LWÓW, UL. KOPERNIKA 18
Wykonuje anteny zbierowe

**WŁASNEGO WYROBU
KÓLDRY — MATERACE
BIELIŹNIE POŚCIOŁOWA**
polecia firma
A. PIETRUSZEWSKI
Lwów, HALICKA 20 — tel. 213-33
Cenniki na żądanie darmo 3826

TAPCZANY
Tapetowanie pokoi
Story do okien
wykonuje solidnie i tanio firma
L. MATWIJOWSKI
Lwów, Chorażczyński 8
telefon 240-11 3736

PLĄSCZCZE NIEMPRZEMAKALNE
damskie i męskie
ZYGMUNT MAZURKIEWICZ
Lwów, HETMAŃSKA 12
Dla P. T. Urzędników dogodnie spłaty 4375

Ze Zbrazza
WYCIECZKA Z KATOWIC. Do Zbrazza przybyła onegdaj wycieczka z Katowic, składająca się z ponad 200 osób. Uczestników wycieczki witała orkiestra Związku Strzeleckiego, oraz zarząd Podolskiego Tow. Turystycznego — Krajowego. Goście słyszy zwięzłą historię zamek, a przy pogotwieniu kierownik wycieczki mgr. Makowski dziękował przedstawicielom władz rządowych i miejskich za ułatwienia przy zapoznaniu się z zabawkami Zbrazza.

Z Doliny
Jak podaje wbytny historyk sądeczyński, Szczepan Morawski, na urwisku obłazem rzeką Dunajec, sterzał już przed 1300 r. warownic zamek, włączający okolica, „Castrum Rożnow”, za swoje obrony przez te naturalne położeń. Działaj pozostały ostroży, mur kamienny, miecham porosłe strępy warowni, z której spazali jak orły obrońcy. Nie wiele pozostało z budowli murek, niewzruszonej, wzniesionej na skałę, wysiłkiem nadiadkiem dla wieści nosci.
Zamek budowany został niedaleko dawnego gródka, przy Pietra, syna Sulisława Rożnowa, pod koniec XIV w. Historia wiąże to miejsce z zar-

Pamiętaj codziennie o FON

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Z Truskawca Rewelacyjne inwestycje turystyczne

Dnia 31 lipca przybył do Truskawca wiceminister Bobkowski w towarzysztwie wyższych urzędników Ministerstwa Komunikacji.
P. wiceminister ma odbyć konferencję z udziałem wojewody lwowskiego dr. Błyska, prezydenta Dyrekcji P. K. P. Czesława i dr. R. Jarosza, w związku z projektem budowy kolekcji elektrycznej z Truskawca do Ponikare i kolejki linowej z Truskawca do Orowa,

Z chwilą realizacji tych projektów, Truskawiec zyskałby wiele na atrakcyjności.
Trzeba, z użyciem podkreślić żywą i pełną troskę o dalsze urozmaicenie lenistnika przez braci dra Romana i inż. A. Jarosza, którzy nie szczędzą ni trudu ni pieniędzy, aby uźródlić nam prawdziwie europejski wyjazd i stworzyć w nim wspaniałe atrakcje.

Z Rawy Ruskiej Wiec sprawozdawczy posła Górskiego

W ubiegłą niedzielę odbył się sprawozdawczy wiec posłki w Tarnosynie — jedynym wiecym wiejskim o siedlu polskim w tym powiecie. W wiec u wzięto udział około 600 osób, m. in. p. wicestarosta mgr. Balusz i p. mgr. Kuznierz z Rawy Ruskiej. W półtoragodzinnym referacie poseł Górski zdał sprawozdanie z prac parlamentarnych, zwracając szczególny uwagę na działalność ustawodawczą Sejmu, która odnosi się do spraw wiejskich. Szczegółowo omówił zagadnienie oddzielenie rolnictwa, zagadnienie melioracji, oraz spraw zorganizowania i przystosowania rolnictwa dla potrzeb wojennych. Omawiając sytuację polityczną zwrócił uwagę na zdecydowanie i spójność stanowisko narodu polskiego wobec rozgrywających się wypadków na terenie międzynarodowym. Po zerbraniu, delegacji wiejskich w Tarnosynie przedstawiła swoje postulaty p. posłowi odnośnie stworzenia w Tarnosynie 7 kl. szkoły powszechnej i

wybudowania odpowiedniego budynku (TK).

ZWIĄZEK REZERWISTÓW NA E. O. N. Związek Rezerwistów w Rawy Ruskiej chce zbierać odpowiednią kwotę na E. O. N. wystawił onegdaj w sali C. S. S. G. sztukę pt. „Porwana dziewczynka” autora Henryka Zbierzchowskiego, który obojętnie wziął udział w gracie przez sympatyczny zespół sztuk.

OTWARCIE BASENU. Staraniem dra Czajkowskiego powstał w naszym mieście basen-pływalnia „Czajka” w pobliżu rzeki Raty. Mieściancy Rawy z radością przyjęli wiadomość o stworzeniu kąpieliska, gdyż przenylwająca rzeka Rata, nie nadaje się w swoim wyjątku do kąpielii z powodu swojej płytkości i zbyt brudnej wody. To też nowotworząca pływalnia mu wszelkie szanse powodzenia, gdyż tylko wstępy nie były zbyt wygodne (TK).

Z Jaworowa Zebranie przewodniczących os' d

Dnia 30 lipca b. r. odbyło się w sali posiedzeń Wydziału Powiatowego w Jaworwie zebranie przewodniczących osad, oraz posiedzenie Zarządu Powiatowego Związku Osadników, w obecności starosty pow. mgr. Gawendy, poświęcone omówieniu spraw organizacyjnych i gospodarczych osadników.
Tego samego dnia w sali Sokoła odbyło się uroczyste doręczenie dekretów nominacyjnych i odebranie przyrzeczenia od przewodniczących wiejskich, w obecności przedstawicieli władz, urzędów i organizacji społecznych. Przyrzeczenie odebrał wicestarosta mgr. Kleberg.

gosta mgr. Kleberg, zaś obowiązkowe zwołanie przewodniczących wiejskich wywiązało z rozporządzenia Min. Rol. i Ref. Roln. o samopomocy rolnej, przedstawił w krótkim referacie referent star. mgr. Mierowski.

ZAMKNIĘCIE POLKOLONII Z. P. O. K. W tych dniach odbyło się zamknięcie i zakończenie nieterowej odbytej kolonii w powiecie jaworowskim, urzędowanej staraniem Z. P. O. K. w mieście Jaworwie.

Na uroczyste zamknięcie przybyli przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i wojskowych, ze starostą mgr. B. Gawendą, ks. dziekanem Wróblem, wicestarostą mgr. A. Klebergiem, naczelnikiem mgr. Chirowskim, Grodzkim i dyrektorem Śliwiskim na czele.

Po przeleżkach, umiejętnie odwołanych przez dzieci, starosta powiatowy obarczył dźwięk cukiernkami, po czym nastąpił podwieczorek. Kolonię wzorowo, z gorliwością prowadziła z ramienia Z. P. O. K. p. Janina Maye-rowna.

Rożnow — legendarna siedziba Zawiszy Czarnego

W Rożnowie odbyła się sławna dysputa z duchowieństwem katolickim.
Jan Tarnowski z Radogostowa w innym miejscu w równie buduje w XVI w. obronny zamek. Grube mury z białego kamienia bez zmiany, nienaruszone do dziś dotrwały.
Mimo wewnętrznych zreszczeń i (Dalszy ciąg na str. 12) etc.

PROGRAM radiowy

PIĄTEK, 4 SIERPNIA
Godz. 6.30 Lw. Sygnał. Podrózownie
Pierwsza praca: 7.00 Dziennik poranny — 7.15 Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin — 7.20 Płoty — 8.15 „Pobudymy wyrostki do natury” — 8.30 koncert Zespołu Koziłowskiej-Wojciechowskiej, — 11.57 Sygnał csa i hejnał. — 12.05 Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin — 12.20 Audycja piosenkiowa — 13.00 Lw. Muzyka rozrywkowa z płyt. — 13.25 Lw. Audycja dla gospodyń wiejskich. — 14.10 Lw. Audycja dla dzieci wiejskich. — 14.25 Lw. Audycja dla młodzieży. — 14.45 „Przerwane wakacje”. — S. Broniewski — 15.00 Lw. Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin — 15.00 Lw. Muzyka popularna orkiestry Seredyńskiego. — 15.45 Wład. gospod. — 16.00 Dziennik populod. — 16.10 Po zagranicę. — 16.20 Dziennik wieczorny — 16.45 Lw. Rozmowa z charyzmat. ks. Rękasa. — 17.00 Lw. Wład. bieżące z miasta i prowincji. Program na jutro. — 17.10 Lw. Muzyka dawnych nutowych. — koncert kameralny: I. Lipczyński, R. Krupa. w. Krezemłowski, E. Tomawicki, P. Pleszczyca. — 17.45 Płoty. — 18.00 Recital piosenki. — 18.15 Wład. bieżące z miasta i prowincji. — 19.00 „Ludzie bezdomni” Żerzyńskiego, omówi L. Piłwowski. — 19.20 Chłopcy. Biura. — 19.30 Pracy wierzby — koncert. — 20.25 Lw. „Kółka — choroba choroby zwierząt” — dr. doc. P. Hamerski. — 20.35 Lw. Wład. bieżące z miasta i prowincji. — 20.45 Dziennik wieczorny. Wład. metro. Wład. sport. Nasz program na jutro. — 21.00 „Ilustracje muzyczne do utworów szentyczyńskich”. Muzyka do komedii Skałocera. Orkiestra P.R. pod dyr. Fiteilberga. Słowo wstępne St. Goła chowskiego. — 22.15 Szafa 25-lecia wyruza z Wreszcin. — 22.30 Dziennik wieczorny. — 22.30 Polska myśl wiejskowa na granicy dwóch wieków — plk. W. Mikulicz-Radecki mjr. Wł. Dzielanowski. — 22.35 Płoty. — 23.00 Dziennik wieczorny i komunikat meteorologiczny.
AUDYCJE ZAGRANICZNE
17.00 Deutschlandsenden. „Holender tułacz”. — 17.10 Wład. bieżące z miasta i prowincji. — 18.55 Dwoitlich. Fietin Schumann'a w wyk. Doroty Helmhich. — 19.15 Solska. „Uprawdzenie z Seraju” — Mozarta. — 21.00 Saarbrücken. Wicior sermad. — 21.52 Post-Parisien. IX Symfonia Beethovena.

SOBOTA, 5 SIERPNIA
Godz. 6.30 Lw. Sygnał. Podrózownie
Pierwsza praca: 7.00 Dziennik poranny — 7.15 Płoty. — 8.15 „Krosna w Kamieniu Polskim” — reportaż dawkiowy. — 11.57 Sygnał csa i hejnał. — 12.05 Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin — 12.20 Audycja piosenkiowa — 13.00 Lw. Muzyka obładowa orkiestry Seredyńskiego. — 14.00 Lw. Francuskie arie operowe — płyty. — 14.20 Lw. Z życia Organizacji wiejskiej. Bezpartyjność. Informacje. Komunikaty. — 14.35 Lw. Wład. gospodarcze i Informacje. — 14.45 Lw. „Wesoly podwieczorek dla osadników”. Na wesołość z muzyką z płyty. — 15.15 Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin — 15.20 Muzyka popularna — 15.45 Lw. Wład. bieżące z miasta i prowincji. — 15.55 Wład. gospod. — 16.00 Dziennik populodny. — 16.10 Pogadanka aktualna. — 16.20 Polonety w wyk. Z. Dzwietkiewicza. — 16.45 Kronika wydarzeń w technice. — 17.00 Lw. Wład. bieżące z miasta i prowincji. Program na jutro. — 17.10 Lw. Muzyka taneczna z płyt. — 17.25 Lw. „Krosna w Kamieniu Polskim”. — 17.35 D. C. Muzyki tanecznej i Wład. sport. — 17.50 Lw. „Lwów od zczepa do zczepa” — 18.00 Dziennik wieczorny. — 18.10 Echa nowy i chwały. — 18.10 Koncert muzyki polskiej. — 19.00 Lw. „Przez siedem mórz do siemna” w wykonaniu radiow. zespołu z Budapesztu. — 19.15 Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin. — 19.35 Audycja dla osadników z tonką. — 20.05 „Melodie ziemi polskiej”. — 20.25 Dziennik wieczorny. Szafa 25-lecia wymarszu I. Kadrowej wyruza z Wreszcin. — 20.45 Apolonek i. Kompanii Kadrowej. — 21.00 Dziennik wieczorny. Wład. metro. Wład. sportowe. Nasz program na jutro. — 21.20 Płoty. — 22.00 „Na polach popiołów” — słuchowisko polityczne A. Rymkiewicza. — 22.30 D. C. muzyki. — 23.00 Dziennik wieczorny i komunikat metro.
AUDYCJE ZAGRANICZNE
18.45 Dwoitlich. Koncert kameralny. — 19.15 Dwoitlich. Koncert symfoniczny. — 20.30 Renaiss. Koncert symfoniczny. — 20.40 Frankfurt. Koncert nocyj.

W Rożnowie odbyła się sławna dysputa z duchowieństwem katolickim.
Jan Tarnowski z Radogostowa w innym miejscu w równie buduje w XVI w. obronny zamek. Grube mury z białego kamienia bez zmiany, nienaruszone do dziś dotrwały.
Mimo wewnętrznych zreszczeń i (Dalszy ciąg na str. 12) etc.

Kiedy w r. 1658 zapadła uchwała na kazuja wydalenie Arian z Polski, tu

zniekształcał, swętnie budował nie wiele się zmieniał. Z narokami wychyła się postać ryccera, dzierzącego w garści głowę Turka w turbanie, tu i tam znać wyrzeźbione ozdoby, herb Leliwa, czupurny Turak. Inne zniknęły zwierzaki. W sklepieniu pozostały otwory dla wyjścia dymu, strzelnic, wsporniki, gzymsy, portale, piasty i wiele szczegółów architektonicznych. Stąd biegmy potężny mur, jednolity, znikający wśród drzew, wspinający się po szczybach.

Wśród drzew dwór empirowy z XVII w., dziś własność Stadnickich, z piękną kolumną, przypominającą klasyczne świątynie. Niektóre kapliczki wzniesione w Rożnowie, przypominają nam, że tu miał odpoczywać św. Wojciech, zdążający na Spisz.

Deżiś nad Dunajcem, u stóp szczytów mojej i potężnej ognis warowni pulsują już żelazna, betonowa serce, pełne twórczych mocy.

To gigantyczna zapora wodna.

Pamiętaj codziennie o F.O.N.

Z Tarnopola

Z PATRONATU PRZEMYSŁU LUDOWEGO I DOMOWEGO. W Tarnopolu odbyło się walne zebranie Patronatu Przemysłu Ludowego i Domowego, który pracując przez szereg lat nad rozbudową produkcji rodzimiel, osiągnął poważnie bardzo sukcesy. Zebranie przyjęło sprawozdanie i ustaliło program pracy na najbliższą przyszłość.

Nowe wybory do władz Patronatu, dały następujące wyniki: do zarządu wchodzi: pp. M. Malicka, wojewoda mgr T. Malicki, prezydent pułk. Wiłgacki, mgr M. Wołenska, inż. J. Lipa, starosta J. Plachta, inż. Hampel, dr R. Orliński, starosta Fedorowicz, inż. Dolegowski, de Nisseau, J. Jaruzelska, T. Modelzevska, B. Niemiec, inż. A. Majewski, insp. S. Blonski, T. Rudniczka, M. Borscki, B. Szozda; Komisja reka, M. Borscki, B. Szozda; Wiza, inż. Wyzyna, członkowie: nac. inż. J. Ciborowski, mgr. I. Kittinger, dyr. Zawiłski, Zastępcy członkowie: dyr. M. Greszczuk i A. Mikołajczak.

Uroczyste obchodzone w Hollywood 61 rocznicę urodzin Lionela Barrymore. Na zdjęciu widzimy: Normę Shearer, solenizanta, Rosalind Russel, Roberta Taylora, Williama Powella, Louis B. Mayera, Clarka Gable, Roberta Montgomery, Mickey Rooney.

OGŁOSZENIA

SYPIALNIE

idealnie, pokoje kombinowane, łączący paleca Maszynowa Wytwórnia Mebli MICHAŁA NOWICKIEGO — Magazyn przy ul. Kochanowskiego 8, telefon 110-87. — Ceny ściśle fabryczne. 432

Kupno

W rubryce tej zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupiectwa i handlowe po 10 groszy.

KUPIE

samochód malotirnowy; — Opel, Fiat — nowoczesny model. Oferty szczegółowe: Horn, Jaworów, Kurzwaga, 12008

Wolne posady

POSZUKIWANY agent dobrze wprowadzony w restauracjach do sprzedawania wódki Żeolizniskich. — Listy Adm. „Kawios”. 12411

Różne

WIOROWANIE posiadzek, mycie okien, wykończenie mieszkań — dekliny, sole, tania „Czystość”. tel. 259-17. 4195

POSZUKUJE

współnika do zorganizowania popołudniowego przedsiębiorstwa. Potrzebny kapitał 5 000 zł Listy do Administracji pod „Niezawodny interes”. 12375

PRZYJMIE

do roboty szycielki roboty ręczne, szycie bielizny, naprawy, cerowanie itp. Listy do Administracji pod „Miris”. 12374

PENSJONATY

Żądające oferty na chłodniki kokosowe do hoteli w przeddzień. Dywanry Zwielenickie, Lwów, Kopernika 3. 4341

PARCELA

na Kolonii Profesorskiej nadająca się na skład opałki 1 ha, p. do wydzierżawienia. Informacja: Kochanowskiego 56 I. p. m. 5. 12367

UWAGA!

Bielskie firmy zamieniają starą garodzież metale na najmodniejsze materiały. Telefon 278-61. 12395

Sprzedaz

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupiectwa i handlowe po 10 groszy.

MEBLE NA KREDYT DWULETNI. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Gabinety, Tapczany, Kuchnie, kuchenne według najnowszych wzorów polca Wytwórnia Mebli we Lwowie, Sapieży 8 w budynku Wytwory maszyn. Upraszamy o oglądnięcie naszej wytwórni, suzami i tapetami. Meble na spłaty bez wkład! 4121

BOKSKERKI

7 tygodniowo do sprzedania Piętkarska 41, drzwi Nr 2 parter. 12407

PUDERNICZKI

rozpylatez, grzebienie, pomadki do ust, ołówki do brwi, tusze do brwi i rzęs, różę do twarzy — poleca **PERFUMIERY PAWLIKĘ** Lwów, Helmeńska 6, telefon 108-60. 4039

PARCELE

budowlane, urządzone, pomiędzy Janowska i Złota (na wysokości ul. Bema) oraz parcele przy ul. Zielonej ogólnie sprzedaje Lwowski Tow. Akc. Browarów, Kłaparska 18, telefon 298 80. 12394

Zgubiono

UNIEWAZNIAM zgubiona książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. Lwów-miastu. Bender Salomon. 12413

Mieszkania

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszaniokowe w 3 rzadach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

SZESZCOPKOJOWE

mieszkanie — komfort — system korytarzowy — odpowiednie także na biura — kasyno — pensjonat — słow. warszawskie. Batorego 32. 12371

CZTERY POKOJE

kuchnia pełnokomorowe w nowoczesnym, luksusowym domu do wynajęcia — ulica Sykstuska 30 — Michała Nr 10. 12400

DUZY

pokój kawalerski umeblowany do wynajęcia — Lwów, Jablonkowskich 5, m. dwa. 12401

TRZYPOKOJOWE

pełnokomorowe mieszkanie, wyjmalne. — Dunin Borkowskich 9A, boczna Liotpada. 12406

POKOJ

umeblowany, osobne wejście. Zyblikiewicza 15. — parter przybytki. 12405

UMEBLOWANY

pokój do wynajęcia — ulica Akademicka 3, m. 7. 12404

GARSONIERA

Pokój z przedpokojem, kuchenką gazową, woda bieżąca, wejście z klatki schodowej, nowa kamienica, Władność u dozorcy, ulica Sznopkowska 32. 12415

Mieszkania

OBSZERNY piękny pokój umeblowany Turcka 1, 9-10 i 4-6 telefon 3557. 12403

WRONOWSKICH 8.

Do wynajęcia pokój od gospodarza. 12402

2 OSOBY

zgaduje sławniokowo, poszukują 2 pokoi z kuchnią — okolica parku Kilińskiego. Listy Administracji „Rządow. mieslanikowo”. 12398

PIEKNE

pełnokomorowe, słoneczne, 5-cio pokojowe, system korytarzowy, od 1/2 r. b. M. II-13 i 15-16. Głęboka 6. II. p. 12414

DWA POKOJE

z łazienką i przedpokojem, osobne wejście — zaraz do wynajęcia. Władność tele. fon 200-75. 12370

3 LUB 4 POKOJE

z zaraz łanio do wynajęcia — Kochanowskiego 36. 12415

POSZUKUJE mieszkanie 6 pokojowe z centralnym ogrzewaniem, możliwość z użytkownika ogrodu. Listy do Administracji pod „Komfort”. 12409

2 POKOJE kuchnia, piękne, słoneczne, pełny komfort do wynajęcia. Kopcewa 2 I. p. 12412

POKOJ umeblowany z osobnym wejściem, Zyblikiewicza Nr 15, parter prawy. 12392

OGŁASZAJCIE

W „DZIENNIKU POLSKIM”

Urząd Wojewódzki we Lwowie ogłasza:

PRZETARG PUBLICZNY

na wykonanie II serii robót budowlanych z płytowego gmachu Starostwa w Tarnobrzegu.

Przetarg odbędzie się dnia 17 sierpnia 1939 r. o godz. 10-tej w Oddziale Budowlanym Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego (III. p.).

Szczegółowe warunki przetargu są ogłoszone w „Monitorze Polskim” i na tablicach urzędowych w Urzędzie Wojewódzkim Lwowskim tudzież w Zarządzie Miejskim we Lwowie i Tarnobrzegu.

We Lwowie, dnia 2 sierpnia 1939 r.

Za Wojewodę: Inż. B. Welczar mgr. Kierownik Oddz. Budowl.

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekście: Nie pierwsze strona 0.50. W tekście od 2—5-tej str. 0.70. W tekście od 6-7-nej do końca druku redakcyjnego 0.50. Cała pierwsza strona 2 i 1/2. Cała strona od 2—5-tej 900. Cała strona od 6-7-44. — Ogłoszenia za tekstem: Ogłoszenia 6-7-nej 0.18. Cała strona 450. Ogłoszenia wśród drobnych 0.18. **Niekolorzi: 0.50 za mł. jednosłupni. — Ogłoszenia drobne:** Ogłoszenia drobne za wyraz do 0.05, handlowe po 0.10, do poszukiwaczy pracy 0.03, metrycz. 0.15. Podstawę obliczenia jest 1 mm w jednym łamie; strona w tekście ma 4 łamy, za tekstem 6 łamów. — Komunikaty, notki, wiadomości kronikarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste 0.10 za 25 mm (strona 4-ro łamowa) — Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne 0.50% drożej

Redaktor naczelny i kierownik działu politycznego — St. Starzewski; redaktor działu kobiecego — M. Orzechowska; kierownik działu sprawozdawczego — J. Bajorek; redaktor kroniki policyjnej — A. Medyński; kierownik kroniki Małopolski — B. Pawlik; — edaktor działu sportowego — M. Kobiak; telefony własne — Kl. Hrabczy

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: LWÓW, ZIMOROWICA 15. — Telefony: Sekretariat i sprawozdawcy 114-98, 262-42. — Administracja 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ I PREENUMERAT: LWÓW, ZIMOROWICA 15, telef. 240-42. Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Melonelskie Wydawnictwo we Lwowie, Sp. o. o. Drukarnia Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego”. Lwów, ul. Zimorowica 15